

Bijlage 5.1 · Interviewvragen voor de eerste meetperiode

Deel I · Vragen voor leidinggeevenden en staffunctionarissen

- 1 Hoe lang werkt u op deze afdeling?
- 2 Waarin onderscheidt deze afdeling zich van andere afdelingen?
- 3 Welke ontwikkelingen, veranderingen heeft u binnen deze afdeling in de afgelopen jaren waargenomen?
- 4 Is de omgang, de bejegening ook veranderd?
- 5 Voeren de beide paviljoenen gemeenschappelijk beleid?
- 6 Wat weegt in die samenwerking het zwaarst, de lusten of de lasten?
- 7 Wat verstaat u onder behandelen?
- 8 Wat kunt u naast de wijze waarop behandeling is georganiseerd aangeven over de inhoud?
- 9 Welke ideeën, theorieën vormen uw referentiekader in uw werk?
- 10 Heeft u voldoende kennis en kunde om uw werk uit te voeren?
- 11 Waarin onderscheidt zich de divisie behandeling van de divisie begeleiding?
- 12 Hoe karakteriseert u de cultuur op paviljoen A en op paviljoen B?
- 13 Hoe brengt u de zorgbehoefte van de populatie in kaart?
- 14 Onderscheidt u bepaalde omgangsstijlen? Kunt u die categoriseren?
- 15 Zijn de directe zorgverleners in de afdeling voldoende gekwalificeerd om hun werk uit te voeren?

Deel II · Vragen voor zorgcoördinatoren

A Praktische vragen

- 1 Op welke momenten is de bewoner niet op de groep en waar bevindt hij zich dan?
- 2 Indien de bewoner het arbeids(activiteiten)centrum bezoekt. In welke groep(en) zit hij en wie is (zijn) zijn begeleider(s)?
- 3 Op welke dagdelen is de groep qua bewonersaantal vrij compleet?
- 4 Op welke dagdelen is de groep qua bewonersaantal het minst compleet?
- 5 Wat zijn de tijdstippen voor de maaltijden?
- 6 Wanneer is het koffie en/of thee tijd?
- 7 Hoe laat gaat de bewoner ongeveer naar bed?

B Ten aanzien van bewoner en zijn problematiek

- 1 Welk gedrag en/of welke situaties worden als problematisch aangemeld, zowel voor het eerste als mogelijk het tweede milieu?
- 2 Is de situatie (met het oog op het maken van video-opnamen), waarin zich probleemgedrag voordoet, voorspelbaar?
- 3 Hoe gaat het de laatste jaren met de bewoner? Welke oorzaken zijn er aan te geven voor een verminderd, gelijk of verbeterd welzijn van de bewoner, tijdens de laatste jaren (drie à vier jaar)?

C Ten aanzien van het functioneren van de zorgcoördinator

- 1 Wat doet een zorgcoördinator zoal?
→ doorvragen: wat doet de zorgcoördinator in relatie tot de bewonersbespreking, de groepsbespreking en de teambespreking? Kun je voorbeelden geven?
- 2 Kun je de functie van zorgcoördinator naar behoren uit voeren, zoals je zou willen? Tegen welke grenzen loop je aan of welke problemen ondervind je ten aanzien van de uitvoering van het zorgcoördinatorschap:
  - a grenzen aangaande de organisatie;
  - b grenzen aangaande je eigen mogelijkheden en onmogelijkheden (vaardigheden/kennis om een dergelijke functie uit te voeren).
- 3 Wat zou je verbeterd willen zien ten aanzien van het zorgcoördinatorschap?
- 4 Hoe beleef je het zorgcoördinatorschap? Vind je het leuk?

Deel III · Vragen voor activiteitenbegeleiders

- 1 Werk je met bepaalde doelen met deelnemer x?
- 2 Waar let je op in de omgang met deelnemer x?
- 3 Heb je contact met de groepsleiding van de leefgroep over deelnemer x?
- 4 Welke problemen kom je tegen in je werk met deelnemer x?
- 5 Vind je dat je voldoende ondersteuning krijgt in je werk ten aanzien van de zorginhoudelijke problematiek?
- 6 Waarom zit deelnemer x in deze groep?
- 7 Is er sprake van probleemgedrag, zo ja, kun je dan aangeven wanneer zich dat voordoet?
- 8 Zijn er instructiemomenten, bijvoorbeeld bij de aanvang van de werkdag of bij de aanvang van een nieuwe taak?
- 9 Is er een activiteitenplan?
- 10 Neem je deel aan de overlegstructuur?

Deel IV · Vragen voor ouders/familie

Vragen betreffende de zorg aan dochter/zoon

- 1 Wat is er de laatste vijf jaar in de zorg voor uw dochter/zoon veranderd?
- 2 Wat is uw oordeel over de lichamelijke verzorging van uw dochter/zoon?
- 3 Wat vindt u van de wijze waarop groepsleiding/medewerkers met uw dochter/zoon omgaan?
- 4 Wat is uw oordeel over de motivatie en deskundigheid van de groepsleiding?
- 5 Worden er aan uw dochter/zoon voldoende uitstapjes, activiteiten, recreatie, ontspanning, en dergelijke aangeboden?

Vragen betreffende de bespreking van informatie over de zorg en de communicatie met de groepsleiding

- 1 Heeft u veel contact met de groepsleiding? Is er een vaste persoon waarmee u contact onderhoudt?
- 2 Heeft u contact met leidinggevend en/of de staffunctionarissen (orthopedagoog)?
- 3 Kent u de term zorgplan?
Zo nee, uitleggen wat dit is en vragen of het dan bekend is.
Zo ja, heeft u het in huis? En heeft u het idee dat de daarin gemaakte afspraken goed worden nagekomen?
- 4 Neemt u deel aan bewonersbesprekingen?
Zo ja, krijgt u informatie tijdig opgestuurd en kunt u zich voldoende voorbereiden op zo'n bespreking?
- 5 Wat is uw mening over uw eigen inbreng (wordt u om informatie gevraagd, kunt u daar een voorbeeld van geven? Geeft u ongevroegd informatie? Wat doet men met deze informatie)?
- 6 Wordt u regelmatig en voldoende geïnformeerd?

Vragen met betrekking tot de accommodatie/leefgroep

- 7 Wat vindt u van de woon/leefruimte?
- 8 Wat vindt u van de grootte van de groep?
- 9 Wat vindt u van de groepssamenstelling?
- 10 Is de veiligheid voor uw dochter/zoon voldoende gewaarborgd?

Resterende vragen

- 11 Kunt u beschrijven wat de meest ideale manier is om met uw dochter/zoon om te gaan?
- 12 Wat vindt u het moeilijkste in de omgang met uw dochter/zoon?
- 13 Welke problemen ervaart u in de zorg rond uw dochter/zoon?
- 14 Wat verwacht u van de toekomst met betrekking tot uw dochter/zoon?
- 15 Kent u de term "Herstel van het gewone leven"?

Heeft u nog opmerkingen en/of vragen over de zorg of het onderzoek? Of heeft u nog het idee dat er belangrijke zaken zijn blijven liggen?

Bijlage 5.2 · Checklist zorgplan

Checklist zorgplan volgens voorgenomen zorgplan voor Paviljoen A (de onderdelen A en B1) en paviljoen B (de onderdelen A en B2)

A *Zijn van het onderdeel 'persoonsbeeld' de volgende subonderdelen beschreven?* Ja/Nee

---

- 1 persoonsgeschiedenis
  - 2 somatisch beeld
  - 3 beeld motorische vaardigheden
  - 4 beeld verstandelijk functioneren en zelfredzaamheid
  - 5 beeld communicatiemogelijkheden, taalvaardigheden
  - 6 beeld sociaal-emotionele ontwikkeling
  - 7 positie van de bewoner in de groep en daarbuiten
  - 8 contacten met familie/bezoekrelaties
  - 9 activiteiten en werk
  - 10 inperkend beleid
  - 11 samenvattend beeld
-

B1 *Zijn van het onderdeel 'handelingsplan' de volgende subonderdelen beschreven?* Ja/Nee

---

- 1 perspectief
  - 2 hulpvraag
  - 3 omgang
  - 4 doelen
-

B2 *Zijn van het onderdeel 'perspectief en handelingsplan' de volgende subonderdelen beschreven?* Ja/Nee

---

- 1 perspectief
  - 2 handelingsplan (algemeen) beschrijving van de mogelijkheden en beperkingen in de relatie bewoner verpleegkundige
  - 3 handelingsplan (algemeen) beschrijving van de gewenste grondhouding
  - 4 handelingsplan (algemeen) beschrijving uitvoering dagprogramma
  - 5 handelingsplan (algemeen) beschrijving aandachtspunten ten aanzien van het lichamenlijk functioneren
  - 6 handelingsplan (algemeen) beschrijving aandachtspunten in de relaties: groepsgenoten; materiële omgeving, familie, tweede en derde milieu
  - 7 handelingsplan (specifiek) beschrijving realiseren van de doel- of probleemstellingen volgens, doel, werkwijze en evaluatie
-

Bijlage 5.3 · Voorbeelden van registratieprotocollen voor de eerste meting

Deel 1 · Registratie groepsbesprekingen (GB)

- 1 Aantal GB'n.
- 2 Data van GB'n (ng= niet geregistreerd).
- 3 Wijze van verslaglegging/ notulen op de groep.
- 4 Afgelasting van GB'n of anderszins.
- 5 Gasten op indicatie per GB.
- 6 Wijze van agendering.
- 7 Aantal besproken bewoners per GB.
- 8 Relatie met zorgplanning per besproken bewoner per GB:
  - o niet, algemene of specifieke welzijnsevaluatie;
  - 1 wel, impliciet, bijvoorbeeld zijn er vragen over ..., klopt dit met ...;
  - 2 wel, expliciet, namelijk positionering van het te bespreken onderwerp in het kader van zorgplanning.
- 9 Hoe is de afronding per bewoner per GB (eventueel per aandachtspunt):
  - o niet of algemene afsluiting (bijvoorbeeld: genoeg hierover of anders nog iets;
  - 1 wel een afronding met een afspraak, hetzij nog onvolledig;
  - 2 wel een afronding, waarin aandacht voor wie wat en wanneer doet en hoe en wanneer er op terug gekomen wordt.
- 10 Bespreking van de hele groep of belangrijk deel van de groep per GB:
  - o niet;
  - 1 wel, is dan niet geagendeerd of naar aanleiding van. Kort wordt ingegaan op de groep;
  - 2 wel, als agendapunt opgevoerd.
- 11 Hoe is de wijze van inbreng per GB?
- 12 Voorbeelden van klachten/problemen.
- 13 Hoe en welke verklaringen worden voor klachten/problemen (indien bij het bovenstaande genoemd)?
- 14 In het kader van de GB voorbeelden van voorlopige of geformuleerde doelen.
- 15 Voorbeelden van omgang/interventie (met uitzondering van medicatie).
- 16 Voorbeelden van evaluatie.
- 17 Voorbeelden van suggesties en/of vragen waarmee in de GB niks of onvoldoende iets wordt gedaan.
- 18 Hoe is de inbreng van de zorgcoördinator van de geselecteerde bewoner?:
  - o geen inbreng vanuit deze functie;
  - 1 expliciete inbreng van de zorgcoördinator.
- 19 Is er sprake van een theoretische oriëntatie per GB? Zo ja, welke? Zo nee, is die kans er, naar de mening van de onderzoeker, naar aanleiding van een bepaald onderwerp wel geweest?
- 20 Voorbeelden van uitspraken die wijzen op een achterliggende visie op zorg.
- 21 Wijze waarop over (gedragsbeïnvloedende) medicatie wordt gesproken.
- 22 Opmerkelijke termen.
- 23 Opmerkingen.

Deel II · Registratie teambegeleiding (TB)

- 1 Aantal TB'n?
- 2 Data van TB'n (ng= niet geregistreerd).
- 3 Wijze van verslaglegging, notulen op de groep.
- 4 Afgelasting van TB'n of anderszins.
- 5 Gasten op indicatie per TB?
- 6 Welke onderwerpen worden besproken?
- 7 Wie verzorgt de inbreng en op welke wijze?
- 8 Waar is de inbreng op gericht?
  - a (ortho)pedagogisch aspect
  - b zelfhanteringsaspect
  - c samenwerkingsaspect
  - d beleidsaspect
  - e sfeer in het team
  - f relaties met andere hulpverleners buiten het team
  - g vanuit de privésfeer
  - h het functioneren ten aanzien van onderdelen (bijvoorbeeld zorgplan schrijven)
  - i actuele situatie (bezuinigingen en dergelijke)
  - j over de TB (invulling/motivatie)
  - k anders, namelijk ...
- 9 Hoe is de structuur in de bespreking, wie stuurt het gesprek?
- 10 Hoe is de afsluiting per TB (of per onderwerp), worden er conclusies getrokken, wordt er afgesproken dat men er op terug zal komen?
- 11 Wordt er nagegaan of de groepsleiders er iets aan hebben gehad (hetzij deze, hetzij de vorige keer)?
- 12 Is er sprake van een theoretische oriëntatie per TB? Zo ja, is die kans er naar aanleiding van een bepaald onderwerp, naar de mening van de onderzoeker wel geweest?
- 13 Voorbeelden van uitspraken die wijzen op een achterliggende visie op zorg.
- 14 Opmerkelijke termen.
- 15 Opmerkingen (bijvoorbeeld over het doel van de TB).

Bijlage 5.4 · Voorgenomen zorgprogramma eerste meetperiode

A De doelgroep

In document 1 wordt de doelgroep omschreven als “De categorie matig tot diep zwakzinnige bewoners met ernstige gedragsproblematiek”. ‘Gedragsgestoord’ wordt opgevat als storend voor hen zelf, storend voor de ander en storend voor het andere. De mate van gestoordheid toegekend aan een bewoner is gelijk aan de mate van onmacht en/of onbegrip ervaren door de verpleegkundige, de leidinggevende en staffunctionaris (bijvoorbeeld, orthopedagoog, stafverpleegkundige en arts).

B De problematiek

De problematiek wordt in document 1 geschetst door deze te koppelen aan het verleden van de afdeling. Er werden destijds bewoners opgenomen van andere afdelingen, waarmee men daar tegen problemen aanliep die niet meer adequaat konden worden opgelost. Vervolgens richtte men het beleid in de afdeling op het vereenvoudigen van de woon- en leefwereld in kleine woongroepen. Naast het zogenaamde acceptatiebeleid, dat werd gekenmerkt door een grote mate van normvervaging en tolerantie van afwijkend gedrag van de bewoners. Door de concentratie van bewoners met probleemgedrag kwam de nadruk te liggen op aspecten als beheersing en veiligheid van de situatie. Uiteindelijk een zeer verarmd milieu waarin bewoners elkaar weinig tot geen positieve interacties te bieden hebben.

C Het programmaconcept

In document 1 wordt ingegaan op de mensvisie ten aanzien van de bewoners van de afdeling en wordt uitgelegd dat: “De eigenheid van de mens alleen is te verwezenlijken in verbondenheid met anderen”. Het handelen van een bewoner wordt opgevat als intentioneel handelen, dat wil zeggen: achter elke handeling van een bewoner kan een motief, een reden, een beslissing verondersteld worden. Met ‘handelingen van de bewoner’ wordt bedoeld: (1) het betekenis toekennen (begrijpen) aan gebeurtenissen en handelingen vanuit de omgeving; (2) het reageren op deze gebeurtenissen en handelingen als zij daartoe uitnodigen; (3) het zelf initiatief nemen en daarbij inspelen op de omgeving of op zichzelf met de bedoeling (plezierige) reacties te verkrijgen, nare gevoelens te laten verdwijnen, greep op de situatie te verkrijgen of te behouden, een gevoel van competentie te verkrijgen, en dergelijke; (4) autonome handelingen, waar oorspronkelijk een intentie of emotie aan ten grondslag heeft gelegen maar die nu een zelfstandig, niet door de bewoner te beheersen fenomeen zijn geworden.

Daar tegenover staat het handelen van de zorgverlener dat eveneens wordt opgevat als intentioneel betekenisvol handelen, dat in de omgang met de bewoner bestaat uit: (1) het toekennen van betekenissen aan de handelingen van de bewoner; (2) het reageren op handelingen van de bewoner; (3) het inwerken op de bewoner om de doelstelling te kunnen realiseren. De omgang met de bewoner geschiedt op basis van kennis en vaardigheden die opgebouwd zijn uit: verpleegkundige, agogische en medische elementen; intuïtie op grond van ervaring; en individuele vormgeving vanuit een beroepshouding.

Het relationele karakter van de handelingen van de bewoner en van de zorgverlener staat centraal. Beiden zijn, in principe, in gelijke mate aanspreekbaar en verantwoordelijk voor de instandhouding van de relatie. De grondhouding van de zorgverlener wordt gekenmerkt door respect voor de bewoner, uitgedrukt in begeleiding en verzorging.

Uitvloeisel daarvan is de bereidheid de bewoner verantwoordelijk te stellen voor zijn eigen keuzes en hem waar mogelijk aan te spreken op de gevolgen van zijn daden.

De leidinggevend en staffunctionarissen stemmen overeen in het verwoorden van de zorgvisie. Men noemt de relatie als instrument om de doelen met de bewoner te realiseren en de intentionaliteit van (probleem-)gedrag. Zij geven allen een verschillende invulling aan een goede relatie tussen zorgverlener en bewoner. Deze sluiten elkaar niet uit, maar zijn niet eenduidig in bijvoorbeeld het taalgebruik.

D Doelstelling

In document I wordt de doelstelling van de afdeling omschreven. Men verplicht zich tot het begeleiden van een bewoner, in die mate dat hij daartoe zelf niet in staat is. Deze begeleiding heeft als doel de bewoner te ondersteunen bij zijn zelfzorg (gericht op het lichamelijke, het psychische en het sociale). Dit is het creëren van een voor die bewoner bevredigende leefsituatie, zowel op als buiten de groep, opdat zelfverwezenlijking gegeven zijn mogelijkheden gerealiseerd kan worden. Men verstaat hieronder:

- een bewoner aanspreken op zijn verantwoordelijkheid om deze doelstelling te realiseren in die mate dat hij deze verantwoordelijkheid kan dragen;
- het bieden van een scala van mogelijkheden opdat een bewoner een plezierige daginvulling kan hebben;
- het creëren van een huiselijke sfeer en een veilige leefomgeving zodat een bewoner zich thuis kan voelen;
- het voor een bewoner bevorderen van sociale contacten thuis, en op en buiten de woongroep;
- het stimuleren tot het ontwikkelen van zelfredzaamheid en zelfstandigheid en tot het uitvoeren van bezigheden die zin geven aan het bestaan van de bewoner zover behorend tot zijn mogelijkheden.

E Het programmaontwerp

Om de doelstelling van een bewoner te realiseren dienen zorgverlener en staffunctionaris een schatting te maken van het vermogen van de bewoner om zelf een bijdrage te kunnen leveren bij het uitvoeren van de zelfzorg zodat een (bepaalde mate van een) evenwichtig op groei gericht bestaan verwezenlijkt kan worden. Op de eerste plaats betreft het handelen van de zorgverlener het opsporen en zo mogelijk wegnemen van de oorzaak van de beperkingen van het zelfzorgvermogen. Op de tweede plaats draagt hij bij aan verandering van de 'storende' handelingen van de bewoner.

De handelingen van een bewoner die door anderen worden beoordeeld als ernstig storend moeten in relationele termen geformuleerd worden. Bepaalde handelingen van een bewoner benoemen als 'ernstig storend', legt de zorgverleners en staffunctionarissen de verplichting op te zoeken naar wegen van veranderbaarheid. Acceptatie is de allerlaatste oplossing.

Bij de beeldvorming (diagnostiek) wordt door zorgverleners en staffunctionarissen gezocht naar de betekenis van de storende handelingen van de bewoner. Betekenisverlening vindt plaats op individueel, omgangs-, en omgevingsniveau. In de fase van interpretatie en betekenisverlening zoekt men steun bij verschillende in de zorg bekende verklaringsmodellen, zoals: informatieverwerkingstheorie, psychiatrische- en somatische ziekteleer, verpleegmodellen, en psychodynamische en leertheoretische opvattingen.

Voor het realiseren van de doelstelling streeft men het volgende na. Een complementaire, heterogene groepsamenstelling. Het realiseren van dagactivering voor alle bewoners

van de afdeling. Het nakomen van de rechten van verstandelijk gehandicapten. De mogelijkheid tot therapeutisch handelen, dit is: "direct of indirect op de persoonlijkheidsontwikkeling inwerkende therapieën met een scherp omschreven werkwijze en doelstelling, die gedurende een periode één of enkele uren per week worden toegepast om emotionele, affectieve of informatieverwervende remmingen weg te werken of persoonlijkheidsontwikkeling te versnellen". Tenslotte het uitvoeren van het zorgproces dat is gebaseerd op de uitgangspunten van 'Integrerende verpleegkunde'.

Voor de concretisering van het programmaconcept naar het dagelijkse handelen van de zorgverleners, worden in document II de volgende steekwoorden gegeven: multidisciplinair samenwerken, beeldvorming, perspectief, handelingsplan, uitvoeren en evaluatie.

De zorgverlener en in het bijzonder de mentor (later zorgcoördinator genoemd) heeft een centrale rol in de uitvoering. De zorgcoördinator van een bewoner is verantwoordelijk voor continuïteit in de zorg en begeleiding van deze bewoner. De zorgcoördinator heeft als taak in samenwerking met de staffunctionarissen de handelingsvoorschriften vanuit verschillende disciplines (verpleegkundig, agogisch, medisch) op elkaar af te stemmen. Zorgverleners zijn ook een deel van hun tijd kwijt aan het regelen van voorwaarden om deze specifieke handelingen te kunnen realiseren.

De zorgverlener handelt binnen de cyclus beeldvorming, handelingsplan opstellen, uitvoeren en evalueren. Lijn- en staffunctionarissen zijn daarbij verantwoordelijk voor een voortdurende kwaliteitstoetsing en indien noodzakelijk kwaliteitsverbetering van het handelen van de zorgverlener.

Professionalisering (kennis), respect voor de ander (attitude), methodiek ontwikkelen (vaardigheden) en planmatig werken (middelen) worden nagestreefd. Ook acht men een goede organisatie- en communicatiestructuur, overeenstemming tussen beeldvorming en handelingsplanning en een professionele (verpleegkundige, agogische en medische) begeleiding van de zorgverlener noodzakelijk.

In document III wordt uitgebreid op het zorgplan ingegaan (zie ook bijlage 5.2), dat bestaat uit het persoonsbeeld en het handelingsplan. Het persoonsbeeld bestaat uit:

- algemene gegevens over de bewoner;
- de geschiedenis van de bewoner (oorzaak, ontwikkeling, verblijf buiten en binnen de instelling);
- ontwikkelingsbepaalde zelfzorgaspecten: deze hangen samen met de ontwikkelingsfasen van de mens en hebben betrekking op gebeurtenissen gedurende de verschillende stadia van zijn levenscyclus en op gebeurtenissen die een gezonde ontwikkeling kunnen schaden;
- gezondheidsbepaalde zelfzorgaspecten: deze doen zich met name voor bij mensen die ziek of gewond zijn, bepaalde afwijkingen of handicaps hebben en onder behandeling staan van een (para)medicus;
- universele zelfzorgaspecten: deze hebben alle mensen gedurende alle levensfasen gemeen. Ze kunnen variëren naar leeftijd en ontwikkelingsfase en ook onder invloed van omgevingsfactoren;
- de synthese tussen de vijf groepen gegevens.

Het handelingsplan bestaat uit een hulpvraag, een perspectief en handelingsdoelen. Deze doelen worden geconcretiseerd in programma's die door verschillende disciplines uitgevoerd worden. Naast een aantal concrete afspraken in de zin van hoe, wat, wanneer, hoe vaak en door wie omvat een programma ook duidelijke aanwijzingen voor systematische evaluatie.

Het zorgplan wordt gefaseerd gerealiseerd via de beeldvorming, de oordeelsvorming, de besluitvorming omtrent het persoonsbeeld, de opstelling van het handelingsplan, de uitvoering van het handelingsplan en de evaluatie van het handelingsplan.

In document 1 wordt de besprekingenstructuur op bewoner en groepsniveau toegelicht. Voor elk overleg worden de volgende onderdelen omschreven: het doel, wie er bij aanwezig behoren te zijn, de duur en frequentie, en de procedure. Het betreft de bewonerbespreking waarin het zorgplan centraal staat, de groepsbespreking waarin het handelingsplan centraal staat, de teambespreking met aandacht voor het functioneren van de zorgverleners en het team van zorgverleners, en de huishoudelijke bespreking over alle voorwaarden die het zorgproces mogelijk moeten maken. In de 'Besprekingsstructuur van de afdeling' (1993) worden de volgende besprekingen toegelicht: het unithoofdenoverleg, het afdelingsberaad, de familiecommissie, het divisie overleg en het divisie staf beraad.

De individuele ouder/familie participatie bestaat uit deelname van de ouders/familie aan de bewonerbespreking en op indicatie aan groepsbesprekingen. Aan de collectieve ouder/familieparticipatie wordt vorm gegeven door een familiecommissie van de afdeling die regelmatig overleg heeft met de afdelingsleiding.

In document 1 worden uitgebreid de taak/functie omschrijvingen beschreven van het afdelingshoofd, de gedragswetenschapper, de stafverpleegkundige, het unithoofd, en de zorgverleners.

F Implementatie

In document II worden onderwerpen over het implementatiebeleid besproken. Men beoogt een werkstijl die planmatig en systematisch is opgezet, die wordt gekarakteriseerd als: doelen vertalen in plannen en activiteiten, functionarissen aanspreken op hun inbreng, planmatig maar ook flexibel, mens en taakgericht, en het duidelijk formuleren van doelen.

In het personeelsbeleid streeft men naar een afstemming tussen het percentage zorgverleners van het eerste deskundigheidsniveau en de complexiteit van de zorgvraag van de bewoners in een unit. Vanwege de op verandering en ontwikkeling gerichte werkstijl, streeft men naar het aantrekken van meer zorgverleners. Men wil de continuïteit waarborgen door: speciale contracten, de veiligheid van de zorgverleners te waarborgen met een cursus omgaan met agressie, en binnen het budget ruimte te creëren voor in- en externe deskundigheidsbevordering.

Bijlage 5.5 · Grondhouding

NB: de vetgedrukte uitdrukkingen stemmen naar inhoud overeen met de uitdrukkingen die zijn geselecteerd uit het zorgplan.

<i>Zorgplan cliënt 11</i>	<i>Zorgverlener 1</i>	<i>Zorgverlener 2</i>	<i>Activiteiten-begeleider</i>
Warme benadering Bied gezelligheid en sociaal contact Geef lichamelijk contact Voorkom onveilige situaties Wees consequent (eenduidig) Bied voldoende aandacht Stel gerust (kalmere) Leid af met humor Spreek duidelijk en resoluut aan op gedrag Biedt rust en veiligheid Bepaal hoe lang en wanneer Stimuleer zelfredzaamheid Dring niet erg aan maar neem over Vraag opnieuw (geef nieuwe kans)	Wees spontaan Stel grenzen Wees eerlijk Wees verbaal, klets met hem Corrigerend begeiden Wees tactiel Houdt afstand als hij negatief is Bescherm	Wees eerlijk Wees duidelijk zonder omwegen Kom sterk over Corrigeer Toon genegenheid Stem af op zijn stemming	Geef ruimte Geef aandacht Bied veiligheid

<i>Zorgplan cliënt 11</i>	<i>Zorgverlener 1</i>	<i>Zorgverlener 2</i>	<i>Activiteiten-begeleider</i>
Biedt veiligheid Geef aandacht Nodig uit tot activiteit Bied activiteit aan Wees consequent Help volledig	Stem op hem af Lichaamscontact Geef vorm aan zijn emoties Laat hem bewegen Benoem overgangen Geef vorm aan zijn interactie Stel grenzen Bied daginvulling Daag uit, verleg grenzen.	Doe vrolijk mee Wees op je hoede voor veiligheid Wees enthousiast Laat de wereld ontdekken Er voor hem zijn Wees wensvervullend Consequent	Beschermend Letten op lichaamstaal Stel je helemaal op hem in Wees creatief, lok uit Laad jezelf steeds op Stap met hem uit de situatie als je elkaar niet begrijpt

<i>Zorgplan cliënt 13</i>	<i>Zorgverlener 1</i>	<i>Zorgverlener 2</i>
Stuur en stimuleer in zelfredzaamheid Heb kort lichamenlijk contact (stoeien en kietelen) Stel grenzen (wat mag en wat mag niet) Spreek aan op verantwoordelijkheid Waarborg te allen tijde veiligheid Geef regels concreet, helder en rustig aan Controleer de aangeboden regels Wees consequent in het stellen van regels Geef aandacht en wees er voor hem Beloon verbaal of tactiel Geef duidelijk de bedoeling aan van de (komende) activiteit	Veiligheid Win vertrouwen Respect Tactiel contact Aanspreken op zijn gedrag Stap niet uit de relatie Bied activiteiten Warmte	Bied veiligheid/structuur Gelijkheid/waardering Respect Heb de leiding Aanspreken op verantwoordelijkheid Mijn verantwoordelijkheid Invulling van de dag en Voldoening te geven Geef boosheid de ruimte Geef fysieke warmte

<i>Zorgplan cliënt 14</i>	<i>Zorgverlener 1</i>	<i>Zorgverlener 2</i>
Maak duidelijk wat je wil, bedoelt Bied ruimte om hem zelf ervaring op te laten doen en ervaring op te laten doen Bied bescherming en veiligheid Maak de situatie eenvoudig en overzichtelijk Beperk keuzes en/of stel grenzen aan het territorium Benoem wat je doet Breng structuur en ritme aan Wees nabij Corrigeer met een geruststellende toon	Benader rustig Wees consequent Lichamenlijk contact Wees vrolijk/opgeruimd Duidelijkheid in emoties en wat te doen Warmte (fysiek) Verbaal ondersteunen Dingen aanbieden Wees nabij/ondersteun	Wees duidelijk in je handelen Benader rustig Zet door Bescherm/wees nabij Toon interesse Probeer te begrijpen

<i>Zorgplan cliënt 15</i>	<i>Zorgverlener 1</i>	<i>Zorgverlener 2</i>
Wees consequent Wees duidelijk Wees nabij Houd regie Neem een zakelijke en emotionele houding aan Bied veiligheid en bescherming Neem verantwoordelijkheden over Straal rust uit, pas je tempo aan en neem de tijd Benoem waar je bent en wanneer je terug komt Ga geen discussie aan Wijs niet af Sluit middels korte vragen aan bij zijn gedachten wereld Gebruik humor om om te buigen Geef aandacht Bevestig zijn gedrag Benader positief en waardeer Creëer geen valse verwachtingen Stel gerust Samen zijn en samen doen Bied niet teveel ruimte Spreek aan op gedrag Laat hem niet alleen Nodig op vaste momenten uit tot lichamelijk contact Straal vanzelfsprekendheid en spontaniteit uit Ga geen machtsstrijd aan Voorkom starheid door flexibel te zijn	Duidelijkheid in doen en laten humor om af te leiden Wees flexibel/niet voorspelbaar Straal rust uit Wees eerlijk Heb geduld Inzicht in jezelf en de ander Laat vertrouwen ervaren	Geen discussies Houd contact Wees flexibel Consequent Houd regie Breng eigen gevoelens over Zelfreflectie: pas op voor patronen

Bijlage 6.1 · Voorzieningen werkbezoeken

's Heeren Loo-Loozenoord	Ermelo
Vincent van Gogh Instituut	Venray
Nieuw Spraeland	Venray
Stichting De Sterre	Clinge
Huize Nieuwenoord	Baarn
Eckartdal	Eindhoven
Willem van den Bergh	Noordwijk
Christophorus	Bosch en Duin
Nieuw Woelwijck	Sappemeer
Sterrenberg	Huis ter Heide
Huize Gerner	Dalfsen

Bijlage 6.2 · Samenvatting uitgevoerd zorgprogramma derde meetperiode

Het uitgevoerde zorgprogramma bestaat uit de beschrijving van de volgende onderzochte onderdelen van het voorgenomen zorgprogramma, namelijk (met achter elk onderdeel de code overeenkomstig tabel 4.1): het programmaconcept (E), het zorgplan (E5.1), het groepszorgplan (E5.3), en de overlegstructuur (E7).

Het programmaconcept (E)

Een derde van zowel de ondervraagde lijn- en staffunctionarissen als de zestien zorgcoördinatoren hebben zich het programmaconcept onvoldoende eigen gemaakt (of kunnen eigen maken). Tien zorgcoördinatoren vinden het duidelijk, vier hebben het zorgprogramma nog niet gelezen en drie vinden het programmaconcept niet nieuw. Opmerkelijk is dat de zorgcoördinatoren overwegend wijzen op het gevaar van structuur, als zou dit bijvoorbeeld leiden tot vastlopen in de zorg en een overdaad aan regels en afspraken.

Het zorgplan (E5.1)

Van de vijf zorgplannen van de geselecteerde bewoners zijn er vier gerealiseerd. Deze zijn incompleet omdat de onderwerpen: middelen en maatregelen, grondhouding en specifieke aandachtspunten niet beschreven zijn. Eenduidigheid in lay-out en ordening ontbreekt.

De inhoud van het beeld in de zorgplannen wordt gekenmerkt door: onvoldoende vertaling van termen naar de dagelijkse zorg; overlap tussen grondhouding, specifieke aandachtspunten en middelen en maatregelen; ongeordende informatie; het beschrijven van: instrumentcores (testuitslagen), interventie-elementen, wenselijkheden en onmogelijkheden; en het niet duidelijk beschrijven van het probleem.

Het perspectief in de zorgplannen bevat oneigenlijke elementen, zoals: voorwaarden en voorspellingen; zorgvraagelementen; en het beschrijven van de actuele situatie. In alle perspectieven wordt verbetering van de woon- en werksituatie nagestreefd en wordt er veelal aandacht geschonken aan: zelfredzaamheid/ADL, huishoudelijke taken, communicatie, vrijetijdsactiviteiten, angstreductie/veiligheid, en gedragsmedicatie.

De zorgvragen zijn in de ik-vorm (volgens het zorgprogramma) geschreven, waarbij invloed hebben op de omgeving steeds onderdeel van de zorgvraag is. Daarnaast worden onderwerpen genoemd als: huishoudelijke taken, rust/spanningsreductie en angstreductie/veiligheid.

Uitgaande van de onderwerpen die zijn af te leiden uit alle perspectieven, is gekeken naar een relatie tussen het beeld, het perspectief, de zorgvraag en de hoofddoelen. Van alle mogelijke relaties is de relatie tussen perspectief en hoofddoelen het hoogst (58%). Vervolgens de relatie tussen perspectief en beeld (56%). Dan de relatie tussen perspectief en zorgvraag (42%). De relaties zijn laag waar het de relatie betreft tussen perspectief, zorgvraag en beeld (27%) en perspectief, zorgvraag, beeld en hoofddoelen (23%).

Aan de hand van (test)gegevens van vier bewoners (met een gerealiseerd zorgplan) is gekeken naar de relatie tussen perspectief, hoofddoelen, en zelfredzaamheid (SRZ), probleemgedrag (SGZ/CEP), beschermende maatregelen (CEP), en gedragsmedicatie (CEP). Het probleemgedrag wordt slechts in twee perspectieven genoemd en in zijn geheel niet in de hoofddoelen. Dit zou kunnen betekenen dat het realiseren van de overige hoofddoelen indirect effect heeft op het verminderen van probleemgedrag. In de zorgplannen is deze redenering niet expliciet terug gevonden. Middelen en maatregelen, gedragsmedicatie en

zelfredzaamheid zijn goed vertegenwoordigd in de perspectieven. De relatie tussen hoofdoelen en perspectieven is onvoldoende geëxpliciteerd.

Het groepszorgplan (E5.3)

De vijf groepszorgplannen die gerealiseerd moesten worden zijn onvolledig. Alleen het beeld en het perspectief van de woongroep, de doelen, de voorwaarden tot realisering van de doelen en informatie over zorgactiviteiten zijn beschreven. De vier genoemde onderdelen zijn in de verschillende groepszorgplannen vrijwel identiek.

In het beeld zijn de volgende onderwerpen omschreven: groepssamenstelling, bijkomende stoornissen, onderlinge contacten, communicatie, zelfredzaamheid, waarden en normen/regelstructuur. In het perspectief komen overwegend de volgende onderwerpen aan de orde: variatie en verrijking van het dagprogramma, zinvolle dagbesteding/werk, voorbeeld gedrag/onderlinge behulpzaamheid, en afname van gedragsbeïnvloedende medicatie. De samenhang tussen beeld, perspectief en doelen laat te wensen over. Het is niet altijd duidelijk hoe de doelen richting moeten geven aan de weg waarlangs naar het geformuleerde perspectief wordt gewerkt.

De overlegstructuur (E7)

Kort Zorg Overleg (kzo)

Er zijn 31 kzo'n gepland en uitgevoerd. Voor vijftien bewoners is er één kzo gepland, voor vijf bewoners zijn er twee kzo'n gepland en voor twee bewoners zijn er drie kzo'n gepland. Voor achttien bewoners is er geen kzo geweest. Van één woongroep is er van de zes bewoners voor één bewoner één kzo gepland.

De kzo-formulieren voor de zorgcoördinator en voor het unithoofd zijn veelal niet ingevuld. Indien wel ingevuld redelijk volledig. De onderwerpen werden veelal ingebracht door de zorgcoördinator, met een evenredige verdeling in zorgplan- en bewonergebonden onderwerpen.

Van de 28 besproken onderwerpen zijn 21 met een afspraak afgesloten. Negen keer is de afspraak compleet en elf keer incompleet. Van de negen complete afspraken kan er bij drie geen vervolg worden getraceerd. In de andere zes gevallen is de uitvoering van de afspraak volgens plan (waarbij in drie gevallen de vervolgactie na 64 dagen plaatsvond).

Van de elf incomplete afspraken is bij één het vervolg volgens plan, bij vier kan geen vervolg worden getraceerd, bij vier kan wel een vervolg worden getraceerd maar is het onderwerp niet als bedoeld besproken.

Bij het traceren van verslagen van overleg op de woongroep is gebleken dat verslagen ontbreken en/of zeer onvoldoende systematisch worden opgeslagen (met een enkele uitzondering). Verslagen die niet op de woongroep werden gevonden waren in sommige gevallen wel opgeslagen in het computerbestand van het secretariaat.

Een unithoofd en de orthopedagoog zijn overwegend ontevreden over de organisatie, uitvoering en kwaliteit van de kzo'n. Oorzaak: slechte voorbereiding door zorgcoördinatoren, te veel in willen gaan op zorghoud in plaats van zorgplanning. Het andere unithoofd is tevreden omdat de kzo'n kort, zakelijk, en doelgericht waren.

Zorg Overleg (zo)

Er zijn 23 zo'n 'gepland' en zestien uitgevoerd. Het aantal aanwezige zorgverleners varieert sterk, van vijf tot één. Eenmaal is er een PMT-er uitgenodigd en aanwezig. Voorts geen arts, geen familie, geen activiteitenbegeleiders en/of andere functionarissen.

In acht ZO'n was sprake van een agenda, in zes werd de agenda ter plekke bedacht, en in één was geen agenda. In zeven ZO'n werd geen relatie met het vorige ZO ontdekt.

In één ZO'n werd het verslag van het vorige overleg besproken.

In vijf ZO'n werd het verloop van het overleg als voldoende beoordeeld. Van de vijftien ZO'n is er zes keer een verslag gemaakt. Drie keer in de vorm van notulen en drie keer is het registratieformulier gebruikt. Drie keer is het verslag kort na het overleg uitgetypt (twee, een en zeven dagen er na). Drie keer is het verslag lang na het overleg uitgetypt (24, 20 en dertien dagen er na).

In zes ZO'n werden één of meer stukken ingebracht. In vier van de zes gevallen hadden de deelnemers de stukken gelezen.

Bij vier woongroepen (in zes ZO'n) konden theoretische noties worden getraceerd. Het betrof noties over nachtrust, privacyregulering en noties met betrekking tot autisme en verschillende onderwerpen zoals: informatieverwerking, straffen, communicatie, wederzijdse affectiviteit, storend gedrag, rituelen/obsessies.

Instrumenteel Zorg Overleg (IZO)

Er zijn 21 IZO'n 'gepland' en veertien uitgevoerd. Het aantal IZO'n per groep varieert sterk, van vier tot één.

In negen van de dertien IZO'n was een agenda (veelal op het bord) aanwezig. Van de acht IZO'n is verslag gemaakt. Eenmaal is er iemand op indicatie uitgenodigd.

De negentien te onderscheiden onderwerpen zijn als volgt in te delen: elf keer over het zorgprogramma, twee keer over afspraken voor een volgend IZO, twee keer de aanpak van een verstoorde relatie tussen een bewoner en een zorgverlener, twee keer het teamfunctioneren/communicatie, één keer de voorwaarden voor zorgcoördinatie, en één keer: waarom is er geen inbreng?

Acht keer is de structuur van het IZO door de onderzoeker als voldoende beoordeeld. In vier IZO'n zijn geen afspraken gemaakt. In zes IZO'n zijn wel afspraken gemaakt, maar onvoldoende duidelijk. In drie IZO'n zijn duidelijke afspraken gemaakt. Tijdens één IZO is het duidelijk dat de deelnemers zich hebben voorbereid op dit overleg.

Van acht IZO'n is een registratieformulier ingevuld, daarvan zeven adequaat en één summier. Zes keer zijn de verslagen kort na het IZO uitgetypt, twee keer is dit 20 dagen erna gebeurd. Tijdens één IZO is het verslag van het vorige IZO aan de orde geweest. Tijdens drie IZO'n werd een relatie gelegd met het vorige overleg, met uitzondering van de eerste vijf IZO'n na invoering van het zorgprogramma.

Algemeen Zorg Overleg (AZO)

Er zijn zeventien AZO'n gepland en zestien uitgevoerd. Er zijn steeds verslagen gemaakt die in het daarop volgend overleg aan de orde zijn geweest, zonder dat men er inhoudelijk op in ging. Veelal was er voorafgaand aan het overleg een agenda opgesteld of waren er in het verslag agendapunten geformuleerd.

Er zijn 61 agendapunten aan de orde geweest: bespreken van het verslag (veertien keer), mededelingen (twaalf keer), rondvraag (twee keer), agenda voor volgende vergadering (negen keer), rondje langs de groepen (drie keer), zorgprogramma gerelateerd (veertien keer), overige onderwerpen (zeven keer). Van de zorgprogramma gerelateerde onderwerpen waren er zeven evaluatief, waarvan één er is afgesloten met een afspraak tot actie.

Bijlage 6.3 · Vragen voor de activiteitenbegeleider in de vierde meetperiode

A Algemeen

- 1 Welk gedrag en/of welke situaties worden als problematisch aangemeld, voor het werken? Graag kort weergeven.
- 2 Is de situatie waarin zich probleemgedrag voordoet voorspelbaar?
- 3 Kun je in het kort omschrijven hoe de omgang met de deelnemer er uit moet zien? Na beantwoording: is dit je eigen mening of is de beschrijving volgens het activiteitenplan?
- 4 Ben jij de vaste activiteitenbegeleider?
Wordt er gewerkt met vaste invallers?
Is er een overdracht voor invallers (schriftelijk en/of mondeling)?
- 5 Hoe gaat het de laatste tijd met de deelnemer? Welke oorzaken zijn er aan te geven voor een verminderd, gelijk of verbeterd welzijn in werken?
- 6 Kun je de functie van activiteitenbegeleider naar behoren uitvoeren, zoals je zou willen?
Tegen welke grenzen loop je aan of welke problemen ondervind je ten aanzien van de uitvoering van je functie?:
  - a grenzen met betrekking tot de organisatie;
  - b grenzen met betrekking tot je eigen mogelijkheden en onmogelijkheden (vaardigheden en/of kennis om een dergelijke functie uit te voeren).

B Zorgplan en activiteitenplan

- 1 Heb je een zorgplan in je bezit?
- 2 Is het activiteitenplan af?
Zo nee, waarom niet?
Zo ja, heb je het zelf geschreven?
Zo nee, wie dan wel en wat vind je ervan?
- 3 Indien je het activiteitenplan zelf geschreven hebt: ben je ook tegen problemen aangelopen? Vond je het moeilijk?
- 4 Hoeveel tijd heeft het je gekost om een activiteitenplan te schrijven? Is er tijd voor gereserveerd? Heb je voldoende tijd gehad?
- 5 Op welke plaats in het activiteitenplanningsproces zijn jullie nu?
- 6 Wat is er in het kader van activiteitenplanning de komende vijf maanden gepland?
- 7 Is er instrumentarium binnen dagbesteding aanwezig (checklisten, open rapportage, observatieschalen, probleemgedrag, vrijheidsbeperkende en beschermende middelen en maatregelen en dergelijke)? Zo ja, welke? Wat is de functie? Worden ze ook in het activiteitenplan vermeld? Waar zijn ze te vinden?
  - a instrument;
  - b functie/doel;
  - c in activiteitenplan vermeld;
  - d waar te vinden;
  - e bijzonderheden.
- 8 Worden alle afspraken die er omtrent de activiteiten voor de deelnemer zijn, genoemd in het activiteitenplan? Zo nee, welke niet?

- 9 Kun je omschrijven hoe de omgang met de deelnemer eruit zou moeten zien? (Nadat de activiteitenbegeleider heeft geantwoord, vragen of dit de omgang volgens de eigen mening is of volgens het activiteitenplan).
- 10 Wat vind je van de relatie tussen zorgplan en activiteitenplan?
- 11 Vind je dat je voldoende ondersteuning krijgt bij de zorginhoudelijke problematiek? Zo ja, van wie, hoe (in overleg, gesprek) en waarin?
Zo nee, van wie, hoe en waarin zou je ondersteuning willen hebben?

C Relatie tussen wonen en werken

- 1 Heb je contact met de zorgcoördinator over de deelnemer?
Zo ja, hoe, hoe vaak en waarover? Loop je ook tegen problemen aan? Zo ja welke en bij wie leg je die problemen neer?
Zo nee, wat is daar de reden van?
- 2 Word je uitgenodigd voor overleg (kzo, zo, izo) met betrekking tot de zorg voor de deelnemer? Zo ja, krijg je van tevoren informatie toegestuurd? Kun je je voldoende voorbereiden? Zo nee, hoe komt dat?
- 3 Wat is je inbreng als activiteitenbegeleider in het overleg? Ben je tevreden over je deelname aan het overleg in wonen?
Hoe zou de inbreng van een activiteitenbegeleider in het overleg van wonen eruit moeten zien?

D Het Zorgprogramma

- 1 Kun je vertellen wat structureren betekent volgens het zorgprogramma?
- 2 Kun je vertellen waaruit de grondhouding bestaat volgens het zorgprogramma?
- 3 Vind jij het persoonlijk zinvol om met een activiteitenplan te werken? (Voegt het iets toe? Heeft het een meerwaarde? Welk effect heeft het? Zou je er zonder kunnen?).
- 4 Wat weet je van het zorgprogramma? Is dat voldoende of te weinig?

E Overig

- 1 Wil je nog ergens op terug komen of onderwerpen bespreken die niet aan bod zijn geweest?

Bijlage 6.4 · Beoordeling van de interventies van de onderzoeker

Lijn- en staffunctionarissen beoordelen de introductie van geredigeerde zorgplannen van zeven bewoners door de onderzoeker in een Instrumenteel Zorg Overleg als positief. Men stelt dat: het inzicht bij alle betrokkenen in zorgplanning is toegenomen; het geredigeerde zorgplan voor de zorgcoördinatoren en zorgverleners als voorbeeldfunctie heeft gediend.

Alle zorgcoördinatoren hebben de aansturing van de onderzoeker als leerzaam ervaren en benoemen de leerervaringen. Lijn- en staffunctionarissen beoordelen het aansturen van zorgcoördinatoren als zeer positief: ondersteunend in brede zin, een katalysator- en voorbeeldfunctie op alle niveaus. Men noemt tevens enkele kanttekeningen.

Het coachen van unithoofden in het realiseren van groepszorgplannen leidde niet tot het realiseren van de plannen volgens de doelstelling. Slechts één concept is besproken met de familie van de bewoners van een woongroep en twee zijn besproken met het team op de woongroep. Elk unithoofd onderkende dat de afspraken om te komen tot een groepszorgplan prioriteit hadden, maar er desondanks allerlei zaken zijn die het nakomen van de afspraken belemmerden. De unithoofden zijn over de aansturing tevreden omdat het richtinggevend en verduidelijkend is geweest.

De onderzoeker heeft het afdelingshoofd dertien keer wekelijks gecoacht. Het afdelingshoofd is tevreden over de coaching met betrekking tot sturing en bewaking van het zorgprogramma: meer taakgericht en opruisen van kennis over vergaderdiscipline. De andere functionarissen geven aan dat de interventie merkbaar is geweest in het functioneren van het afdelingshoofd.

Voor, tijdens en na de vierde meetperiode zijn er twaalf invoeringsoverleggen geweest met een duur van ongeveer twee uur per keer. Overwegend met deelname van alle betrokkenen. Lijn- en staffunctionarissen zijn zeer tevreden over het invoeringsoverleg, men beoordeelt het ondermeer als: verdiepend, ontwikkelingsgericht, bijscholing, uitwisseling van ervaring, sturend. Kanttekeningen: opdrachten worden onvoldoende uitgevoerd, afspraken worden niet nagekomen, opmerkingen blijven hangen.

Bijlage 6.5 · Vergelijking tussen het voorgenomen zorgprogramma, het uitgevoerde zorgprogramma tijdens de derde en tijdens de vierde meetperiode

Indien het uitgevoerde zorgprogramma tijdens de vierde meetperiode het voorgenomen zorgprogramma meer benaderd dan dat het uitgevoerde zorgprogramma tijdens de derde meetperiode het voorgenomen zorgprogramma benaderde, wordt het betreffende aspect vetgedrukt.

<i>Voorgenomen zorgprogramma</i>	<i>Uitgevoerd zorgprogramma tijdens de derde meetperiode</i>	<i>Uitgevoerd zorgprogramma tijdens de vierde meetperiode</i>
<i>Programmaconcept E1</i>	<i>E1</i>	<i>E1</i>
De kenmerken van een relatie komen tot uitdrukking in het denken en doen van de zorgverleners.	Twee van de vijf lijnen staffunctionarissen leggen de begrippen structureren en grondhouding uit volgens het zorgprogramma. Twee van de vijf zorgcoördinatoren doen dit bij benadering.	Lijn- en staffunctionarissen gebruiken het programmaconcept in hun werk door dit voortdurend te vertalen naar de dagelijkse praktijk, door onnadrukkelijk de uitgangspunten te koppelen aan de onderwerpen die op dat moment in overleg aan de orde zijn, door het werk er mee te doorspekken en een voorbeeldfunctie in te nemen, door de zorgplannen eraan te relateren en door het te gebruiken als referentiekader.
	In de gerealiseerde zorgplannen en in de groepszorgplannen is de grondhouding niet omschreven.	In de zorgplannen en in de groepszorgplannen is de grondhouding omschreven. Aspecten van structureren en grondhouding zijn herkenbaar of te herleidbaar.
	In het Zorg Overleg wordt niet expliciet ingegaan op begrippen die zijn gerelateerd aan structureren en grondhouding.	In de activiteitenplannen wordt de grondhouding wel omschreven, maar is deze onvoldoende gerelateerd aan het programmaconcept. In het Zorg Overleg wordt niet expliciet ingegaan op begrippen die zijn gerelateerd aan structureren en grondhouding.

>

Vervolg bijlage 6.5

Zorgplan E2	E2	E2
Voor elke bewoner is er een zorgplan.	Voor een van de vijf bewoners is er geen zorgplan.	Voor vier bewoners is er een zorgplan, voor één een concept zorgplan.
Het zorgplan bestaat uit de voorgenomen onderdelen.	In de vier gerealiseerde zorgplannen ontbreken de onderdelen middelen en maatregelen, grondhouding en specifieke aandachtspunten. Eenduidigheid in lay-out en ordening ontbreekt. Het beeld, het perspectief en de zorgvraag bevatten oneigenlijke elementen.	De vijf zorgplannen (inclusief het concept zorgplan) bestaan uit de voorgenomen onderdelen. De layout is eenduidig.
De grondstructuur in het zorgplan is herkenbaar in de zin dat de onderdelen samenhang vertonen.	De samenhang tussen beeld, perspectief, zorgvraag en hoofddoelen (bij drie zorgplannen omschreven) is onvoldoende.	De samenhang tussen beeld, perspectief, zorgvraag en hoofddoelen is met name bij het onderwerp communicatie groot. Het idee dat het onderwerp van het hoofddoel ook terug moet keren in de overige drie onderdelen van het zorgplan krijgt nog onvoldoende vorm. Afgezien van de rol van de zorgvraag is in een zorgplan een volledige samenhang aangetroffen en bij twee voldoende samenhang.
In elk zorgplan is aandacht voor probleemgedrag en het terugdringen van middelen en maatregelen.	In twee van de vier zorgplannen wordt probleemgedrag genoemd. Middelen en maatregelen worden in drie zorgplannen onder perspectief genoemd, bij hoofddoelen niet.	In alle zorgplannen worden probleemgedrag en middelen en maatregelen genoemd. In vier zorgplannen komt probleemgedrag niet aan bod bij de hoofddoelen terwijl dit bij het beeld en/of perspectief wel het geval is. Middelen en maatregelen zijn in tegenstelling tot psychofarmaca niet of nauwelijks uit de doelen af te leiden.

>

Vervolg bijlage 6.5

Voor elk zorgplan zijn actieplannen geformuleerd of er is aangegeven waarom dit niet het geval is.	Actieplannen vormen geen onderdeel van het zorgplan.	In vier zorgplannen worden de actieplannen kort toegelicht. Daarvan zijn er bij drie zorgplannen ook uitgewerkte actieplannen, waarvan één alle voorgenoemen onderdelen bevat.

E3

E3 (niet onderzocht)

E3

Voor elke bewoner met dagbesteding is er een activiteitenplan.

Voor elke bewoner met dagbesteding is er een activiteitenplan. Voor een bewoner met dagbesteding buiten de onderzoekslocatie is dit plan niet in de analyse meegenomen.

Het activiteitenplan bestaat uit de voorgenoemen onderdelen.

Alle activiteitenplannen bestaan uit de voorgenoemen onderdelen.

De grondstructuur in het zorgplan is herkenbaar in de zin dat de onderdelen samenhang vertonen.

In elk plan is er samenhang tussen de onderdelen bij een of meer onderwerpen. Echter overheersend onderwerpen af te leiden uit de hoofddoelen die geen samenhang hebben met het activiteitenbeeld en/of activiteitenperspectief.

Voor elk activiteitenplan zijn actieplannen geformuleerd of er is aangegeven waarom dit niet het geval is.

In alle activiteitenplannen worden wel actieplannen genoemd maar zijn deze onvoldoende uitgewerkt.

>

Vervolg bijlage 6.5

<i>Groepszorgplan E4</i>	<i>E4</i>	<i>E4</i>
Voor elke woongroep is er een groepszorgplan.	Voor elke woongroep (vijf) is er een groepszorgplan.	Voor elke woongroep (vijf) is er een groepszorgplan.
Het groepszorgplan bestaat uit de voorgenomen onderdelen.	In alle groepszorgplannen zijn vier van de tien onderdelen beschreven. Tussen de groepszorgplannen bestaat veel overeenkomst.	Van de vijf groepszorgplannen zijn er twee volledig, bij drie plannen ontbreken meer onderdelen. Tussen de groepszorgplannen bestaat veel overeenkomst, de lay-out is niet eenduidig.
Voor elk groepszorgplan zijn actieplannen geformuleerd of er is aangegeven waarom dit niet het geval is.	Er zijn geen actieplannen geformuleerd.	In alle groepszorgplannen worden actieplannen genoemd, maar onvolledig toegelicht. Bij twee groepszorgplannen zijn uitgewerkte actieplannen geformuleerd. Beide zijn onvoldoende uitgewerkt.
<i>Overlegstructuur E7</i>	<i>E7</i>	<i>E7</i>
In het Kort Zorg Overleg (kzo) staat de planning van de zorgverlening centraal.	In het kzo hebben alle besproken onderwerpen een relatie met het zorgplan.	Alle onderwerpen in de kzo's zijn gerelateerd aan het zorgplan en/of het groepszorgplan. De planning is gericht op de korte termijn en heeft betrekking op een zo of een volgend kzo.
In het Zorg Overleg (zo) worden alleen onderwerpen besproken die zijn gerelateerd aan een zorg-, en/of groepszorg-, en/of activiteiten- en/of een actieplan.	In twaalf van de 23 besproken onderwerpen in vijftien zo's is geen relatie met het zorg- en/of groepszorgplan. Bij twee onderwerpen een relatie met het groepszorgplan. Geen onderwerpen aangaande actieplannen.	In zestien van de 37 besproken onderwerpen in achttien zo's is een relatie met het zorg- en/of groepszorg-, en/of activiteiten- en/of actieplan. Vijftien onderwerpen waren bewonergebonden waarbij in het overleg geen expliciete relatie werd gelegd met een der plannen.

>

Vervolg bijlage 6.5

Ouders/familie worden nadrukkelijk betrokken bij de samenstelling van het zorgplan.	In de twaalf ZO'n zijn geen ouders/familie aanwezig geweest.	In vier van de achttien ZO'n zijn ouders/familie van de bewoner aanwezig geweest.
In het Instrumenteel Zorg Overleg (IZO) staat deskundigheidsbevordering van de zorgverleners centraal.	Elf van de negentien onderwerpen in dertien IZO 'n gingen over verduidelijking van het zorgprogramma. Van de overige acht gingen er drie niet over deskundigheidsbevordering.	Zeven van de 22 onderwerpen in twaalf IZO'n betroffen deskundigheidsbevordering, zeven gingen over het groepszorgplan, vijf over de organisatie en drie waren gerelateerd aan Zorg Overleg onderwerpen.
Op het tactisch organisatieniveau staat in het Algemeen Zorg Overleg (AZO) het sturen en bewaken van de uitvoering van het zorgprogramma centraal.	Van de 61 agendapunten in vijftien AZO'n waren er veertien zorgprogramma gerelateerd; 37 gerelateerd aan notulen, mededelingen, rondvraag en agenda; drie aan een rondje langs de woongroepen en zeven overig (waaronder medicatiebeleid). Onderwerpen met een evaluatief karakter betrof het uitwisselen van ervaringen en het doen van constatering.	Van de 67 agendapunten in twaalf AZO'n waren er 20 zorgprogramma gerelateerd, waarvan acht over de ingreep ter verbetering van het uitgevoerde zorgprogramma 48 onderwerpen waren gerelateerd aan notulen, mededelingen, rondvraag en agenda. Het onderscheid tussen zorgprogramma en niet zorgprogramma gerelateerde onderwerpen is niet meer te maken.
Elk soort overleg wordt gekenmerkt door systematiek in het overleg.	De overleggen worden onvoldoende gekenmerkt door structuur in agendering, notulering, en het nakomen, terugkomen en maken van afspraken.	De overleggen worden onvoldoende gekenmerkt door structuur in agendering, notulering, en het nakomen, terugkomen en maken van afspraken.

Bijlage 7.1 · Oordeel van ouders/familie over het welzijn van de bewoner (n=23)

<i>Casus- nummer</i>	<i>Item 1</i>	<i>Item 2</i>	<i>Item 3</i>	<i>Item 4</i>	<i>Item 5</i>	<i>Som</i>	<i>Oordeel</i>
02	1	1	1	1	1	5	Verbeterd
06	0	1	1	0	0	2	Gelijk
08	0	0	-1	0	-	-1	Verslechterd
11	1	1	1	1	1	5	Verbeterd
12	1	1	1	1	1	5	Verbeterd
15	0	-1	1	0	0	0	Gelijk
17	1	0	1	1	0	3	Verbeterd
19*	1	0	1	0	0	2	Verbeterd
22	0	0	0	0	0	0	Gelijk
23*	0	0	0	0	0	0	Gelijk
24*	-1	0	1	+	+	0	Gelijk
26	0	0	1	0	0	1	Gelijk
27	1	1	1	0	-	3	Verbeterd
30	1	1	1	1	1	5	Verbeterd
31	1	1	0	-	-1	1	Gelijk
32	-1	1	1	0	0	1	Gelijk
33	1	1	1	1	1	5	Verbeterd
34	0	0	-	0	0	0	Gelijk
36	0	1	1	1	1	4	Verbeterd
45*	0	0	1	0	0	1	Gelijk
46	1	1	0	1	1	4	Verbeterd

N=21 van 23 ingeleverde enquêtes (over casus 9 en 16 geen oordeel).
Voor uitleg, zie volgende pagina.

Legenda

- Item 1* De woonsituatie van zoon/dochter/familiedid is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
- Item 2* De wijze waarop zorgverleners met uw zoon/dochter/familiedid omgaan is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
- Item 3* De daginvulling van zoon/dochter/familiedid is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
- Item 4* Het tegemoet komen aan de wensen van uw zoon/dochter/familiedid is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
- Item 5* De herkenbaarheid in de woning van de eigen leefstijl en de smaak van uw zoon/dochter/familiedid is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).

- door de respondent niet ingevuld

* 19 in vergelijking tot juni 1995, 23 in vergelijking tot januari 1995, 24 in vergelijking tot januari 1996, 45 in vergelijking tot september 1995,

Oordeel verbeterd bij een som van 2, 3, 4, of 5. Dit is bij elf bewoners het geval.

Oordeel gelijk gebleven bij een som van 0, of 1. Dit is bij negen bewoners het geval.

Oordeel verslechterd bij een som van -1. Dit is bij één bewoner het geval.

Bijlage 7.2 · Oordeel over de toename welzijn bewoner volgens zorgcoördinatoren en ouders/familie (n=31)

<i>Casusnummer</i>	<i>Oordeel zorgcoördinator</i>	<i>Oordeel ouders/familie</i>	<i>Eindoordeel</i>
02	1	1	1
05	1	-	1
06	0	1	1
07	1	-	1
08	1	-1	0
09	-1	+	-1
11	1	1	1
12	1	1	1
13	1	-	1
14	1	-	1
15	1	0	1
16	0	-	0
17	-1	1	0
18	1	-	1
19	1	1	1
20	0	-	0
21	1	-	1
22	0	0	0
23	-1	0	-1
24	1	0	1
26	1	0	1
27	1	1	1
30	1	1	1
31	1	0	1
32	1	0	1
33	1	1	1
34	-1	0	-1
36	1	1	1
45	1	0	1
46	1	1	1
47	1	-	1

Legenda

- 1 verbeterd
- 0 gelijk
- 1 verslechterd
- geen informatie

NB: de gegevens wijzen op weinig overeenstemming tussen het oordeel van de zorgcoördinatoren en dat van de ouders/familie ($\varphi=.03$)

Bijlage 7.3 · Scores middelen en maatregelen in t3 en t7 (n=28)

Casus- nummer	Item 1		Item 2		Item 3		Item 4		Item 5		Item 6		Item 7		Item 8		Item 9		
	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	
02	0	0	0	0	1	1	-	0	-	0	-	0	1	1	0	0	0	0	
05	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	
06	1	1	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	0	1	
07	0	0	0	0	1	1	0	-	0	-	1	0	1	1	1	1	0	0	
08	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	-	0	1	0	1	1	0	0	
09	0	0	0	0	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	0	1	0	0	
11	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	
12	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	0	0	1	1	0	0	1	1	
13	0	0	0	0	1	1	0	-	1	-	1	0	1	1	1	1	0	0	
14	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	-	-	1	1	0	1	1	0	
15	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	-	0	1	1	1	1	0	0	
16	1	1	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	1	1	0	0	1	1	
17	0	0	0	0	1	1	0	-	1	-	0	-	1	1	1	1	0	0	
18	0	0	0	0	1	1	0	-	1	-	-	0	1	1	1	0	0	0	
19	0	0	0	0	1	0	-	-	-	-	-	0	0	0	-	-	1	1	
20	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	
22	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	
23	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	-	-	1	1	0	1	0	0
24	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0
26	0	0	0	0	1	0	-	0	-	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
27	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
30	0	0	0	1	0	0	-	0	-	0	-	-	1	1	1	0	1	0	0
31	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	-	1	1	1	1	0	0	0
32	0	0	0	0	1	1	0	-	1	-	0	-	1	1	0	0	0	0	0
33	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	-	1	1	1	0	0	0	0
34	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	-	-	1	1	0	0	1	1	1
36	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	-	0	1	1	0	0	0	0	0

Legenda, zie volgende pagina

Legenda

- Item 1* Wordt de bewoner 's nachts gefixeerd?
- Item 2* Krijgt de bewoner slaapmedicatie?
- Item 3* Is de slaapkamerdeur 's nachts op slot?
- Item 4* Wordt de bewoner gefixeerd als hij 's middags naar bed gaat?
- Item 5* Is de slaapkamerdeur op slot als de bewoner 's middags naar bed gaat.
- Item 6* Is de deur van de (slaap-)kamer op slot als de bewoner een gedeelte van zijn vrije tijd daar doorbrengt?
- Item 7* Wordt de bewoner wel eens van de groep weggestuurd?
- Item 8* Wordt de deur van de betreffende ruimte afgesloten als de bewoner van de groep is weggestuurd?
- Item 9* Wordt de bewoner overdag gefixeerd?

t3 toetsperiode drie

t7 toetsperiode zeven

0 nee

1 ja

- niet van toepassing

vetgedrukt = afname

cursiefgedrukt = toename

Bijlage 7.4 · Overzicht scores Leefomgevingindicatie (LOI) in t1 en t7

Woning	Item 1		Item 2		Item 3		Item 4		Item 5		Item 6		Item 7		Item 8		Item 9	
	t1	t7	t1	t7	t1	t7	t1	t7	t1	t7	t1	t7	t1	t7	t1	t7	t1	t7
A	2	2	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
B	0	1	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
C	0	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	0	0	0	0	2	2	2	0	2	2	2	2	2	0	1	1	2	2
E	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
F	2	2	2	0	2	2	2	0	2	2	2	2	2	0	1	1	2	2
G*	2		0		2		2		2		2		2		1		2	

Legenda

- Item 1* wandversiering: drie of meer wandversieringen die normaal bereikbaar zijn (0), drie of meer wandversieringen die niet bereikbaar zijn omdat ze bijvoorbeeld achter plexiglas zijn geplaatst of binnen een meter vanaf het plafond gerekend zijn opgehangen (1), minder dan drie of geen wandversieringen (2).
- Item 2* bloemen en/of planten: drie of meer levende planten en/of bloemen, bereikbaar voor bewoners (0), planten en/of bloemen van plastic (2).
- Item 3* dieren: aanwezig in de huiskamer (0), niet aanwezig (2).
- Item 4* meubelen: gevarieerde meubelen (gestoffeerd) (0), één of meer meubelen die om hygiënische redenen of om destructie bestendige redenen zijn aangeschaft (veelal van hout en plastic; 'Oord-stijl', al dan niet vastgeschroefd) (2).
- Item 5* apparatuur (televisie, audio): voor bewoners bereikbaar (0), achter slot (2).
- Item 6* kasten met deurtjes in het woongedeelte: twee of meer kastjes zijn vrij toegankelijk voor bewoners (0), twee of meer kastjes zijn afgesloten voor bewoners (2).
- Item 7* gordijnen/vitrage/valletjes of iets dergelijks: aanwezig bij alle ramen (0), aanwezig maar vanwege preventie of destructie bestendigheid aangepast (bijvoorbeeld: tussen plexiglas, gebruik van klittenband, versterkte stof of kunststof) of niet bij alle ramen aanwezig (2).
- Item 8* ramen: de ramen zijn door de bewoner gemakkelijk te bedienen (0), de ramen zijn alleen door de groepsleiding te bedienen of de bewoner moet om een slinger of sleutel vragen (1), er zijn in het woongedeelte geen ramen die open en dicht kunnen (2).
- Item 9* verlichting: variatie in lampen: schemer-, hang-, sta-, en/of bureaulampen (0), ensoortige verlichting, bijvoorbeeld alleen tl-verlichting (2).

Vetgedrukte parenitems houden een verbetering van de leefomgeving in.

Cursiefgedrukte parenitems houden een verslechtering van de leefomgeving in.

* Voor woning G kon in t1 de LOI niet worden afgenomen.

Bijlage 7.5 · Scores sociale contacten en deelname aan de gemeenschap in t3 en t7 (n=28)

Casus- num- mer	Item 1		Item 2		Item 3		Item 4		Item 5		Item 6		Item 7		Item 8	
	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7	t3	t7
02	4	8	6	15	4	4	3	1	120	53	0	0	2425	1170	660	655
05	5	5	13	15	24	24	0	2	120	135	0	0	2370	615	765	690
06	0	4	0	8	1	3	0	0	60	30	25	25	85	150	720	570
07	7	7	21	21	1	12	0	12	60	240	0	30	960	1800	690	585
08	0	5	0	5	1	24	0	1	0	120	0	0	0	995	870	840
09	8	8	24	32	2	2	0	3	120	90	0	0	240	1530	660	634
11	7	5	21	17	12	12	2	12	300	615	0	0	690	1200	735	600
12	1	1	1	1,5	2	2	0	0	60	240	15	60	5880	612	720	630
13	4	10	8	30	1	1	0	0	180	0	30	0	1260	600	690	570
14	0	10	0	30	12	12	4	0	60	0	30	0	840	190	660	735
15	0	5	0	17	12	12	4	24	60	135	0	0	1680	405	750	615
16	0	10	0	10	12	12	1	1	120	240	15	15	735	1260	690	680
17	6	9	18	29	12	12	2	2	120	90	0	0	1170	1635	765	630
18	4	10	8	30	12	6	6	0	120	75	0	0	315	1320	825	585
19	0	5	0	10	8	6	6	4	240	0	0	0	2310	1260	660	630
20	3	10	6	35	12	2	0	0	180	60	0	0	840	525	645	615
21	7	7	21	21	12	0	0	0	120	135	0	15	630	1110	720	615
22	8	8	21	26	24	12	12	4	120	205	0	0	900	90	705	735
23	9	8	27	24	24	24	24	0	0	90	0	45	1140	420	720	595
24	0	0	0	0	24	12	0	0	0	0	0	0	3915	1650	780	674
26	5	5	15	15	24	12	12	12	120	150	0	0	3000	1995	690	645
27	4	9	12	36	12	12	0	0	120	0	0	0	600	540	570	645
30	0	10	0	25	3	2	0	12	120	0	15	30	30	315	765	720
31	4	5	12	20	24	12	0	0	180	0	0	0	1890	520	780	660
32	1	10	3	35	3	4	0	1	120	0	0	0	1140	300	765	615
33	0	9	0	36	12	12	0	1	180	0	0	0	5040	555	810	630
34	0	0	0	0	3	3	0	0	0	120	85	60	0	73	825	765
36	4	5	12	20	12	24	1	2	0	0	15	0	750	1470	795	690

Legenda, zie volgende pagina

Legenda

- Item 1* Hoeveel dagdelen dagbesteding heeft de bewoner?
- Item 2* Hoeveel uren dagbesteding heeft de bewoner?
- Item 3* Hoeveel keer per jaar ontvangt de bewoner bezoek?
- Item 4* Hoeveel keer per jaar gaat de bewoner op bezoek?
- Item 5* Hoeveel minuten per week neemt de bewoner deel aan vrijetijdsactiviteiten buiten het paviljoen (georganiseerd door het derde milieu)?
- Item 6* Hoeveel minuten per week neemt de bewoner deel aan vrijetijdsactiviteiten in het (georganiseerd door het derde milieu) paviljoen?
- Item 7* Hoeveel minuten per week besteedt de bewoner aan vrijetijdsactiviteiten op de woongroep (georganiseerd door het eerste milieu)?
- Item 8* Hoeveel minuten per dag brengt de bewoner op zijn bed door?

Bijlage 7.6 · Score op casusniveau

In het casusrapport zijn negentien items opgenomen. Een verbetering wordt met een 1 gescoord, achteruitgang met -1 en geen verandering met een 0. Hoe de score wordt bepaald voor de afzonderlijke items is in tabel 1 beschreven. Steeds wordt een vergelijking gemaakt tussen de gegevens van het betreffende item uit twee toetsperiodes.

Voor 2a8 zijn niet de LOI-scores als uitgangspunt genomen maar twee items die wel deze specificatie representeren en een meer individueel karakter hebben dan de LOI-scores die ook afhankelijk zijn van verhuizingen of andere groepssamenstellingen.

► Tabel 1 · Scoringsregels voor de items in het casusrapport

<i>Empirische specificatie</i>	<i>Scoringsregels: het verschil bij herhaalde metingen moet zijn, of wordt uitgedrukt als</i>
2a1 CEP	1 punt
2a2 SGZ	26 punten bij vrouwen (5% significantie niveau) 30 punten bij mannen (5% significantie niveau)
2a3 SRZ	14 punten (5% significantie niveau)
2a4 SMZ	4 punten (5% significantie niveau)
2a5 oordeel welzijn bewoner oordeel zorgcoördinator oordeel ouders/familie	Achteruitgang, gelijk, verbetering Achteruitgang, gelijk, verbetering
2a6 afname psychofarmaca oordeel arts	Vergelijking tussen dosering
2a7 afname middelen en maatregelen Nachtfixatie	Niet-wel: -1, wel-wel: 0, wel-niet: 1, Niet-niet: n.v.t.
Nachtslot	Niet-wel: -1, wel-wel: 0, wel-niet: 1, Niet-niet: n.v.t.
Keren afzondering per week Fixatie overdag	2 afzonderingen Niet-wel: -1, wel-wel: 0, wel-niet: 1, Niet-niet: n.v.t.
2a8 leefomgeving indicatie Minuten nacht/middagrust Oordeel ouders/familie woonsituatie	60 minuten Achteruitgang, gelijk, verbetering

► **Vervolg tabel I**

<i>Empirische specificatie</i>	<i>Scoringsregels: het verschil bij herhaalde metingen moet zijn, of wordt uitgedrukt als</i>
<i>2a9 toename sociale contacten/ deelname gemeenschap</i>	
Dagdelen dagbesteding (2emilieu)	2 dagdelen
Uren dagbesteding per week	3 uren
Minuten vrijetijd buiten paviljoen	60 minuten
Keren bezoek ontvangen per jaar	2 bezoeken ontvangen
Keren op bezoek gaan per jaar	2 bezoeken afgelegd
Oordeel ouders/familie daginvulling	Achteruitgang, gelijk, verbetering

► **Tabel II · Voorbeeld ingevuld casusrapport**

<i>Specificatie (casusnummer 2)</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T3</i>	<i>Score</i>
<i>2a1 CEP</i>	2		2	0
<i>2a2 SGZ</i>	136		51	1
<i>2a3 SRZ</i>	90		97	0
<i>2a4 SMZ</i>	12		14	0
<i>2a5 oordeel welzijn bewoner</i>				
oordeel zorgcoördinator verbeterd welzijn	1		1	1
oordeel ouders/familie tegemoet komen wensen bewoner	1		1	1
<i>2a6 afname psychofarmaca</i>				
oordeel arts				1
<i>2a7 afname middelen en maatregelen</i>				
Nachtfixatie		Nee	Nee	n.v.t
Nachtslot		Ja	Ja	0
Keren afzondering per week		5	4	0
Fixatie over dag		Nee	Nee	n.v.t
<i>2a8 leefomgeving indicatie</i>				
Minuten nacht/middagrust		660	645	0
Oordeel ouders/familie woonsituatie				1

► **Vervolg tabel II**

Specificatie (casusnummer 2)	T1	T2	T3	Score
<i>2a9 toename sociale contacten/deelname gemeenschap</i>				
Dagdelen dagbesteding (2 ^e milieu)		4	8	1
Uren dagbesteding per week		6	15	1
Minuten vrijetijd buiten paviljoen		90	53	0
Keren bezoek ontvangen per jaar		4	4	0
Keren op bezoek gaan per jaar		3	1	0
Oordeel ouders/familie daginvulling			1	1

NB: Om aan de empirische specificaties een gelijkwegende score toe te kennen, zijn 2a5 tot en met 2a9 herleid tot één score. Voor 2a5 en 2a8 is dit als volgt gedaan:

$$\begin{array}{ccc} 1 & 0 & -1 \\ 1 = 1 & 0 = 0 & -1 = -1 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 = 1 & 1 = 1 & 0 = -1 & -1 = -1 \end{array}$$

Voor 2a7 geldt dit ook, maar indien dit meer dan twee scores zijn wordt een meerderheid van 1 of -1 respectievelijk met 1 of -1 gescoord.

Voor 2a9 geldt dat indien de som 3 of meer dan 3 is, dit als een 1 wordt gescoord, als de som uitkomt op onder de 0 is dit -1 en daar tussenin ligt de score 0.

► **Tabel III · Scores afgeleid van het voorbeeld casusrapport**

Casusnummer 2	Score per empirische specificatie
2a1	0
2a2	1
2a3	0
2a4	0
2a5	1
2a6	1
2a7	0
2a8	1
2a9	1
Somscore	5

Bepaling oordeel eindscore

- I Minder dan 0 = onbedoeld effect
- II 0,1 of 2 = stabiel
- III 3 of meer = bedoeld effect

Bijlage 7.7 · Overzicht van subscores en eindscore op bewonersniveau (n=31)

Casusnummer	2a1	2a2	2a3	2a4	2a5	2a6	2a7	2a8	2a9	Som	Oordeel
02	0	1	0	0	1	1	0	1	1	5	Bedoeld effect
05	1	1	1	1	1	0	-	1	0	6 *	Bedoeld effect
06	1	0	0	0	0	0	-1	1	1	2	Stabiel
07	1	0	0	1	1	1	1	1	1	7	Bedoeld effect
08	-1	0	0	-1	1	-	1	0	0	0 *	Stabiel
09	0	0	0	0	-1	0	-1	0	0	-2	Onbedoeld effect
11	1	0	1	1	1	0	1	1	0	6	Bedoeld effect
12	1	0	0	0	1	1	1	1	0	5	Bedoeld effect
13	1	0	0	0	1	1	1	1	0	5	Bedoeld effect
14	0	-1	1	0	1	1	0	-1	0	1	Stabiel
15	0	0	0	0	1	-	-1	1	1	2 *	Stabiel
16	0	0	0	0	0	-	-1	0	1	0 *	Stabiel
17	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	Stabiel
18	1	0	0	0	1	-1	-1	1	0	1	Stabiel
19	1	0	0	0	1	-1	1	1	0	3	Bedoeld effect
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Stabiel
21	-1	-1	0	0	1	1	0	1	0	1	Stabiel
22	-1	-1	0	1	0	0	-1	0	0	-2	Onbedoeld effect
23	0	0	0	0	-1	-	-1	1	-1	-2 *	Onbedoeld effect
24	-1	0	1	0	1	1	0	0	0	2	Stabiel
26	0	1	0	0	1	-	1	1	0	4 *	Bedoeld effect
27	1	0	0	0	1	1	1	0	0	4	Bedoeld effect
30	0	-1	0	0	1	1	1	1	1	4	Bedoeld effect
31	1	1	0	-1	1	1	-1	1	-1	2	Stabiel
32	1	1	1	1	1	1	-1	0	0	5	Bedoeld effect
33	0	1	1	0	1	1	-1	1	0	4	Bedoeld effect
34	1	0	0	0	-1	1	0	1	0	2	Stabiel
36	0	-1	0	-1	1	1	0	1	1	2	Stabiel
45	0	1	1	0	1	-1	-	-	1	3 *	Bedoeld effect
46	1	1	0	1	1	-1	-	1	1	5 *	Bedoeld effect
47	-	0	0	1	1	0	-	-	-	2 *	Stabiel

* de score is de som van minder dan negen subscores

Bijlage 7.8 · Categorieën voor observatie van interactie tussen cliënt en zorgverlener en weging van de categorieën

► **Tabel 1 · Uitleg van categorieën**

<i>Categorieën</i>	<i>Handelingen</i>
<i>A afkeuren van gedrag met uitleg</i> Toelichting: na de afkeuring wordt het waarom van de afkeuring benoemd. Het afkeuren zelf benoemen (verbaliseren van gedrag) is <i>geen</i> uitleg.	Straffen Corrigeren Waarschuwen Terughalen Tegenhouden Beletten Confronteren Ontkennen Afleiden Manen
<i>B afkeuren van gedrag zonder uitleg</i> Toelichting: na de afkeuring wordt het waarom van de afkeuring niet benoemd.	Straffen Corrigeren Waarschuwen Terughalen Tegenhouden Beletten Confronteren Ontkennen Afleiden Manen
<i>C goedkeuren van gedrag (stimuleren)</i> toelichting: de zorgverlener beoordeelt het gedrag als positief en laat dit merken aan de bewoner of stimuleert de bewoner er mee verder te gaan.	Belonen Aanmoedigen Prijzen
<i>D de bewoner inzicht bijbrengen</i> Toelichting: het waarom van het gedrag, een gebeurtenis staat centraal. De zorgverlener wil zijn eigen gedrag of dat van een bewoner of een gebeurtenis uitleggen en/of informeert daarna met de bedoeling de bewoner inzicht bij te brengen.	Uitleggen Benoemen Informeren Vragen naar de uitvoering van een taak

>

► **Vervolg tabel 1**

<i>Categorieën</i>	<i>Handelingen</i>
<i>E peilen van gedrag</i> Toelichting: het vragen naar de mogelijkheden en/of gemoedstoestand van de bewoner. Het toekijken moet worden opgevat als het af en toe controleren van de situatie en/of het gedrag. Dit betekent niet dat er oogcontact hoeft te zijn tussen zorgverlener en bewoner.	Vragen naar stemming en/of lichamelijke toestand Vragen naar het kunnen Vragen naar eigen inbreng Toekijken
<i>F de bewoner ondersteunen met uitleg</i> Toelichting: het waarom van de ondersteuning wordt door de zorgverlener benoemd.	Vasthouden Ondersteunen Helpen Sturen
<i>G de bewoner ondersteunen zonder uitleg</i> Toelichting: de zorgverlener ondersteunt de bewoner zonder dat het waarom van de ondersteuning wordt benoemd.	Vasthouden Ondersteunen Helpen Sturen
<i>H de bewoner instrueren</i> Toelichting: de zorgverlener is er op gericht de bewoner iets zelf te laten doen of te leren.	Aangeven Voordoen (Gedeeltelijk) overnemen met uitleg (in tegenstelling tot I) Voorhouden Samen uitvoeren Aanwijzen Opdracht geven Uitnodigen
<i>I overnemen van gedrag zonder uitleg</i> Toelichting: de bewoner is ergens mee bezig en zonder het waarom te benoemen neemt de zorgverlener dit over of maakt het af. Of uit de context is op te maken dat van de bewoner gedrag/een taak verwacht wordt maar dat de zorgverlener dit uiteindelijk uitvoert.	(Gedeeltelijk) overnemen Afmaken Geheel overnemen

>

► **Vervolg tabel 1**

<i>Categorieën</i>	<i>Handelingen</i>
<i>J tonen van betrokkenheid</i> Toelichting: de zorgverlener laat door middel van zijn positieve gedrag zijn betrokkenheid bij de bewoner zien. Hij laat iets van zich zelf zien in tegenstelling tot L waarbij dat niet hoeft.	Uiten van gevoelens/gedachten Knuffelen Lachen Humor inbrengen Spelen (zingen) Interesse tonen Lichamelijk contact zoeken/ maken
<i>K gedrag van de zorgverlener in de nabijheid van de bewoner dat onafhankelijk van de bewoner is</i> Toelichting: de zorgverlener is met iets bezig dat niet op de bewoner is gericht.	Taken uitvoeren, gesprekken voeren, bezig zijn onafhankelijk van de bewoner
<i>L gedrag van de zorgverlener in de nabijheid van de bewoner dat gericht is op de bewoner</i> Toelichting: de zorgverlener is met iets bezig dat op de bewoner is gericht, maar verder niets van de bewoner vraagt terwijl de zorgverlener zelf het ook alleen maar uitvoert.	Iets zondermeer voor de bewoner doen
<i>M aandacht richten op de bewoner</i> Toelichting: het gedrag van de zorgverlener is gegeven de context functioneel.	Luisteren Oogcontact Opdracht geven of iets vragen waarbij geen sprake van leren is
<i>N tegemoet komen aan de wensen van de bewoner</i> Toelichting: de zorgverlener stemt in met wat de bewoner wil en/of aangeeft.	Aanpakken Antwoorden Instemmen
<i>O niet tegemoet komen aan de wensen van de bewoner</i> Toelichting: de zorgverlener gaat niet in op wat de bewoner wil en/of aangeeft.	Wensen negeren Wensen uitstellen Niet antwoorden Niet reageren

► Tabel II · *Weging van de categorieën*

Per gedragscategorie is de mate van de relatie tussen de categorie en de vier kenmerken van een goede relatie aangegeven. Het betreft de volgende kenmerken:

- I *Sensitieve responsiviteit*
de zorgverlener heeft oog voor signalen en behoeften van de bewoner en de bereidheid om daarop in te gaan.
- II *Respect voor autonomie*
de zorgverlener geeft de bewoner zo veel mogelijk de kans om zijn eigen competentie te laten ervaren en ontwikkelen (het zelf laten doen).
- III *Structureren en grenzen stellen*
de zorgverlener leert de bewoner te communiceren met de omgeving volgens bepaalde maatstaven (het aanleren van regels over wat hoort, moet en mag). De zorgverlener leert de bewoner de betekenis van regels te ontdekken, te begrijpen en zelf te gebruiken (aanvaarden en verwerpen).
- IV *Informatie en uitleg geven*
de zorgverlener biedt informatie aan en vraagt naar informatie met als oogmerk dat de bewoner zicht krijgt en houdt op het uitvoeren van een taak en/of zijn omgeving.

Per categorie is een cijfer toegekend van 1 tot en met 5. De waardeschaal is een glijdende schaal, die verloopt van er is geen relatie tussen de categorie en het kenmerk tot de categorie sluit volledig aan op het kenmerk.

- 1 = er is geen relatie te leggen
  - 2 = er is een geringe relatie te leggen
  - 3 = de relatie is goed te leggen
  - 4 = er is een grote relatie te leggen
  - 5 = de relatie sluit volledig aan
-

► Tabel III · Gemiddelde oordeel van elf beoordelaars over de relatie tussen kenmerk en categorie (de hoogste en de laagste score zijn weggelaten in de berekening van het gemiddelde).

	<i>Sensitieve Respon- siviteit</i>	<i>Respect voor auto- nomie</i>	<i>Grenzen stellen</i>	<i>Infor- matie en uitleg geven</i>
A afkeuren van gedrag met uitleg	2.05	1.85	4.75	4.00
B afkeuren van gedrag zonder uitleg	1.35	1.20	3.35	1.50
C goedkeuren van gedrag (stimuleren)	3.85	3.75	3.25	2.25
D de bewoner inzicht bijbrengen	2.90	3.60	4.10	4.95
E peilen van gedrag	3.40	2.80	1.95	2.50
F de bewoner ondersteunen met uitleg	3.15	2.25	1.75	3.75
G de bewoner ondersteunen zonder uitleg	2.75	1.25	1.30	1.35
H de bewoner instrueren	2.35	4.00	2.40	3.60
I overnemen van gedrag zonder uitleg	1.70	1.00	1.10	1.05
J tonen van betrokkenheid	4.05	1.95	1.60	1.70
K gedrag van de zorgverlener in de nabijheid van de bewoner dat onafhankelijk van de bewoner is	1.00	2.20	1.00	1.00
L gedrag van de zorgverlener in de nabijheid van de bewoner dat gericht is op de bewoner	2.20	1.25	1.3	1.35
M aandacht richten op de bewoner	3.65	2.30	1.8	2.20
N tegemoet komen aan de wensen van de bewoner	4.95	2.75	1.95	1.90
O niet tegemoet komen aan de wensen van de bewoner	1.20	1.45	1.95	1.10

► Tabel IV · *Weging van de subcategorieën*

<i>aantal scores</i>	<i>sensitieve responsiviteit</i>	<i>respect voor autonomie</i>	<i>grenzen stellen</i>	<i>informatie en uitleg geven</i>	<i>niet relevant</i>
D 3	3	3	3	3	
A 1			1	1	
C 1	1	1	1		
H 1		1		1	
N 11	11	11			
F 0	0			0	
E 17	17	17			
J 1	1				
M 21	21				
G 0	0				
B 5			5		
L 1					1
I 5					5
K 29					29
O 0					0
(totaal scores/ totaal niet gearceerde cellen)/ totaal intervallen	(54/8)/31	(33/5)/31	(10/4)/31	(5/4)/31	(35/4)/31
score per hoofd- categorie	.22	.21	.08	.04	.28

Bijlage 7.9 · Resultaten Probleem Inventarisatie Medewerkers (PIM)

<i>PIM in toetsperiode 1</i>		<i>PIM in toetsperiode 6</i>	
<i>Bewoner/groep gerelateerd</i>		<i>Bewoner/groep gerelateerd</i>	
• <i>zorgverleners</i>		• <i>zorgverleners</i>	
Te veel bewoners met probleemgedrag	3/1	Onvoldoende tijd voor bewoners	5/2
Bewoner B hoe bij groep betrekken	1	Hoe ver ga je met bewoners, op het	1
Omgaan met automutilatie	6/3	gevaar van overvragen	
Leren kennen/begrijpen van bewoners	1/1	Bewoner L onberekenbaar gedrag	2
Bewoner C terugkerend probleemgedrag	1	Bewoner M erg gespannen	1
Bewoners liggen te lang op bed	1	Bewoner N automutilatie	1
Te veel bewoners met agressie	2/1	Bewoner O dementerend een verstoring	1
Bewoner F moeilijk te peilen	1	in de groep	
Doorbreken van negatief gedrag	1	In tegenstelling tot overdag 's nachts	1
Bewoner G eetproblemen	1	nog veel deuren op slot	
Kiezen voor separatie/fixatie bij	1/1	Bewoners liggen te lang op bed	1
onvoldoende middelen			
Bewoner J 24 uur op zijn kamer	1/1		
Bewoner K chaotisch gillen	1		
• <i>activiteitenbegeleiders</i>		• <i>activiteitenbegeleiders</i>	
Groepssamenstelling/grootte		Groepssamenstelling/grootte	
(concentratie van probleemgedrag)		(concentratie van probleemgedrag)	2/2
		Deelnemer A probleemgedrag	1/1
		Omgang bewoners met probleemgedrag	1

>

Vervolg bijlage 7.9

<i>PIM in toetsperiode 1</i>		<i>PIM in toetsperiode 6</i>	
<i>Team gerelateerd</i>		<i>Bewoner/groep gerelateerd</i>	
• <i>zorgverleners</i>		• <i>zorgverleners</i>	
Te groot verloop van medewerkers	2	Altijd wel een bewoner waar het niet goed meegaat, dat vraagt veel van het team	1/1
Onvoldoende communicatie met collegae	2/1	In een team veel onderhandeling over prioriteiten vanwege uiteenlopende meningen	1/1
		Werken in een team zover de zwakste schakel dit toelaat	1
		Problemen met teammotivatie	1
		Meer begeleiding als een team of zorgverlener in een langdurige dip zit	1
• <i>activiteitenbegeleiders</i>		• <i>activiteitenbegeleiders</i>	
Collegialiteit en probleemgedrag		Teambegeleiding ontbreekt	1
		Onvoldoende kwalitatieve vervanging	1

>

Vervolg bijlage 7.9

<i>PIM in toetsperiode 1</i>		<i>PIM in toetsperiode 6</i>	
<i>Eigen functioneren gerelateerd</i>		<i>Eigen functioneren gerelateerd</i>	
• <i>zorgverleners</i>		• <i>zorgverleners</i>	
Te weinig tijd voor indirecte zorg voor bijvoorbeeld zorgcoördinatie	3/1	Tijdgebrek voor zorg- en actieplannen	3/1
Geen geld, tijd voor bijscholing	2	Moeilijk om bewoners alleen te laten voor een KZO	1
Krijg studie niet vergoed	1/1	Handelingsverlegenheid door nieuw onvoorspelbaar gedrag	1
Kwetsbaarheid van 1-op-1	2	Bewoners moeten/kunnen meer, zorgverleners moeten dit in dezelfde tijd doen	1
Onvoldoende aandacht voor gevoelens van de zorgverleners	2	Onvoldoende tijd om actieplannen uit te voeren (overbelasting)	1
Je moet te veel geven	1	Te weinig tijd voor indirecte zorg (incl. Zorgcoördinatie)	3/1
Onduidelijkheid zorgcoördinatorschap	1/1	Onvoldoende ondersteuning voor zorgcoördinatoren behoudens de KZO'n	1
Meer begeleiding van orthopedagoog is gewenst	1	Meer doen voor minder geld	1/1
Te veel ad hoc handelen	1	Probleemgedrag doet aanslag op motivatie	1
Frustratie/motivatie (hoge spanning)	5/1	Hoe moet je collegae coachen?	2/1
Als vrouw moet je vanwege minder kracht meer bewijzen	1	Als zorgcoördinator kan je voor de cliënt geen dagbesteding realiseren	1
Hoe reageer ik op fysiek geweld	2/2	Leefgroep die lichamelijk zwaar is	1
Onvoldoende begeleiding	1	Zorgcoördinator zijn van drie bewoners is te veel	1
		Onvoldoende coaching op zorg en actieplannen	1
• <i>activiteitenbegeleiders</i>		• <i>activiteitenbegeleiders</i>	
Frustratie/motivatie	2	-	-

>

Vervolg bijlage 7.9

<i>PIM in toetsperiode 1</i>		<i>PIM in toetsperiode 6</i>	
<i>Organisatie gerelateerd</i>		<i>Organisatie gerelateerd</i>	
• <i>zorgverleners</i>		• <i>zorgverleners</i>	
Wel visie geen middelen (beheersen/ gevangenbewaarder)	14/1	Logge instelling/organisatiecultuur (niet ondersteunend)	3/1
Gesloten organisatie	1	Personeelstekort en geen dagactiviteiten	1
Onvoldoende planmatigheid op unitniveau	1/1	beïnvloeden goede zorg	
Meer dagbesteding en individuele begeleiding gewenst	1	Instelling faciliteert onvoldoende de uitvoering	1
Meer dagbesteding!	5/2	Problemen tussen team en leiding- gevende (onbetrouwbaar, geen controle)	1/1
Onvoldoende ondersteuning van unithoofd	1	Goed zorgprogramma maar trage cultuurverandering	1
Prima zorgplannen maar niet uitvoerbaar	1	Te groot ziekteverzuim	1
Onvoldoende transparante budgettering	1	Weinig voorwaarden voor scholing	1
Met incidentmelding wordt niks gedaan	5/1	Weinig financiële armslag voor accommodatie en verbouwing	1
Geen intervisie voor meewerkend groepsbegeleiders	1	Discontinuïteit in dagbesteding	1
Cursus omgaan met agressie	1	Discontinuïteit in personeel	1
Onvoldoende vervanging ziekte	5/2	In de rode map van het zorg- programma ontbreken delen	1
Bureaucratische trage organisatie	1	Onvoldoende informatieverstrekking	1
Te hoge verwachtingen zorgplannen	1	Onvoldoende dagbesteding leidt tot verveling en probleemgedrag	1
Meer aandacht voor anders opgeleiden	1	Nu een goede vorm maar welke vorm van het zorgplan na het onderzoek?	1
Verschraling van het dagprogramma	1	Onvoldoende werken met actieplannen	2
Roosterproblemen	1		
Afhankelijkheid van extra diensten is willekeur	1		
• <i>activiteitenbegeleiders</i>		• <i>activiteitenbegeleiders</i>	
Zaalruimte en aankleding	2	Geen goed alarmsysteem	1
Bureaucratische/langdurige zorg- verlening	1/1	Onvoldoende informatieverstrekking	1
Te weinig aanbod voor dagbesteding	2	Autonomie dagbesteding blijft moeilijk	1
Onvoldoende communicatie met wonen	1		
Onvoldoende agogische ondersteuning	1		
Onvoldoende ondersteuning in het omgaan met probleemgedrag	1		
Onvoldoende betrokkenheid van de activiteitenbegeleider bij zorgplannen	1		
Moeizame divisionering in de organisatie	1		

>

Vervolg bijlage 7.9

<i>PIM in toetsperiode 1</i>		<i>PIM in toetsperiode 6</i>	
<i>Rest</i>		<i>Rest</i>	
• <i>zorgverleners</i>		• <i>zorgverleners</i>	
Problemen met alarmpieper en afluistersysteem 's nachts	3	Onvoldoende afstemming nacht- en dagdienst	1
Onvoldoende afstemming nacht- en dagdienst	3/3	Nacht is beheersen van cliënt met zo weinig mogelijk middelen	1
		Onvoldoende scholing van nacht- diensten voor uitvoeren zorg- programma	1
• <i>activiteitenbegeleiders</i>		• <i>activiteitenbegeleiders</i>	
Vertrouwelijkheid onderzoek	1	Persoonlijke problematiek	1/1

Legenda

Omgaan met automutilatie 6/3 zes medewerkers hebben omgaan met automutilatie als probleem beschreven en drie van de zes medewerkers gaven aan van dit probleem het meest last te hebben.

Bijlage 7.10 · Sub- en totaalscores van de observaties van de interactie tussen cliënt en zorgverlener/activiteitenbegeleider

Legenda

<i>o2t1</i>	bewoner o2 in toetsperiode 1
<i>AB02t1</i>	activiteitenbegeleiding bewoner o2 in toetsperiode 1
<i>SR</i>	Sensitieve Responsiviteit
<i>RA</i>	Respect voor Autonomie
<i>GS</i>	Grenzen Stellen
<i>IU</i>	Informatie en Uitleg geven
<i>NR</i>	Niet-relatieve gedrag
<i>SOM</i>	Som van de scores
<i>Oordeel</i>	vergelijking van de som van de scores in twee toetsperiodes. Meer dan .10 verschil is een toe- of afname, minder dan .10 verschil is een gelijke score.
Vet	meer dan .10 verschil tussen twee scores

<i>Code</i>	<i>SR</i>	<i>RA</i>	<i>GS</i>	<i>IU</i>	<i>NR</i>	<i>SOM</i>	<i>Oordeel</i>
<i>o2t1</i>	0.22	0.21	0.08	0.04	0.28	.82	afname
<i>o2t6</i>	0.10	0.09	0.04	0.03	0.26	.52	
<i>AB02t1</i>	0.12	0.19	0.06	0.13	0.32	.82	afname
<i>AB02t6</i>	0.07	0.02	0.01	0.03	0.26	.39	
<i>o5t1</i>	0.15	0.26	0.22	0.23	0.22	1.08	afname
<i>o5t6</i>	0.24	0.23	0.05	0.06	0.24	.58	
<i>AB05t1</i>	0.15	0.18	0.09	0.09	0.25	.76	afname
<i>AB05t6</i>	0.01	0.01	0.02	0.00	0.26	.29	
<i>o6t1</i>	0.27	0.34	0.20	0.26	0.22	1.29	gelijk
<i>o6t6</i>	0.27	0.35	0.18	0.22	0.26	1.28	
<i>o7t1</i>	0.16	0.21	0.12	0.05	0.26	.80	gelijk
<i>o7t6</i>	0.11	0.26	0.06	0.14	0.28	.85	
<i>AB07t1</i>	0.19	0.24	0.18	0.10	0.23	.94	afname
<i>AB07t6</i>	0.11	0.12	0.05	0.02	0.26	.56	
<i>o8t1</i>	0.12	0.11	0.03	0.02	0.28	.56	toename
<i>o8t6</i>	0.36	0.51	0.30	0.29	0.07	1.53	
<i>o9t1</i>	0.09	0.09	0.01	0.01	0.31	.51	toename
<i>o9t6</i>	0.22	0.21	0.08	0.08	0.26	.85	
<i>AB09t1</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25	.25	gelijk
<i>AB09t6</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25	.25	

>

Vervolg bijlage 7.10

<i>Code</i>	<i>SR</i>	<i>RA</i>	<i>GS</i>	<i>IU</i>	<i>NR</i>	<i>SOM</i>	<i>Oordeel</i>
11t2	0.23	0.29	0.09	0.08	0.25	.94	gelijk
11t6	0.19	0.29	0.21	0.18	0.27	1.14	
AB11t2	0.11	0.15	0.06	0.08	0.29	.69	afname
AB11t6	0.01	0.06	0.00	0.06	0.25	.48	
12t2	0.18	0.32	0.20	0.21	0.27	1.18	gelijk
12t6	0.23	0.35	0.15	0.24	0.29	1.26	
AB12t2	0.43	0.48	0.21	0.29	0.20	1.61	afname
AB12t6	0.28	0.33	0.09	0.16	0.10	.96	
13t2	0.15	0.18	0.15	0.08	0.26	.82	gelijk
13t6	0.11	0.20	0.05	0.08	0.28	.72	
14t2	0.25	0.34	0.40	0.40	0.32	1.71	gelijk
14t6	0.24	0.40	0.42	0.41	0.31	1.78	
15t2	0.32	0.30	0.07	0.09	0.16	.94	afname
15t6	0.16	0.20	0.05	0.09	0.33	.83	
16t4	0.08	0.15	0.01	0.03	0.28	.55	toename
16t6	0.50	0.53	0.45	0.39	0.13	2.00	
17t4	0.08	0.09	0.00	0.00	0.26	.43	gelijk
17t6	0.03	0.06	0.00	0.01	0.25	.35	
18t4	0.17	0.25	0.12	0.11	0.28	.93	afname
18t6	0.13	0.17	0.02	0.04	0.25	.61	
19t4	0.12	0.15	0.05	0.08	0.25	.65	gelijk
19t6	0.06	0.13	0.06	0.10	0.24	.59	
20t4	0.10	0.22	0.11	0.08	0.32	.83	gelijk
20t6	0.16	0.20	0.16	0.04	0.30	.86	
21t5	0.17	0.22	0.09	0.03	0.26	.77	gelijk
21t6	0.21	0.22	0.02	0.03	0.28	.76	
24t5	0.29	0.33	0.13	0.13	0.19	1.07	afname
24t6	0.27	0.27	0.03	0.03	0.28	.88	
27t5	0.18	0.22	0.17	0.09	0.28	.93	gelijk
27t6	0.22	0.26	0.09	0.04	0.32	.93	

>

Vervolg bijlage 7.10

<i>Code</i>	<i>SR</i>	<i>RA</i>	<i>GS</i>	<i>IU</i>	<i>NR</i>	<i>SOM</i>	<i>Oordeel</i>
31t5	0.27	0.34	0.09	0.16	0.26	1.12	afname
31t6	0.15	0.25	0.03	0.11	0.30	.84	
36t5	0.23	0.28	0.08	0.10	0.24	.93	gelijk
36t6	0.30	0.34	0.00	0.03	0.25	.92	

Bijlage 7.11 · Zorgprogrammaconcepten in het denken en handelen van de medewerkers

► **Tabel 1 · Het eigen gebruik van theoretische concepten in het zorgprogramma volgens lijn- en staffunctionarissen (n=6)**

<i>In welke mate gebruik je de karakteristieken in de begeleiding en aansturing van directe zorgverleners</i>	<i>Niet</i>	<i>Zelden</i>	<i>Soms</i>	<i>Vaak</i>	<i>Meestal</i>	<i>Altijd</i>
De dialoog			1	1	4	
Het nakomen van afspraken			1	1	4	
Elkaar aanspreken op afspraken			2	2	2	
Alleen het nodige plannen		1	1	2	2	
Over je eigen schouder meekijken (rationaliteit)				2	2	2
Geen recepten maar richtlijnen					4	2
Structurering door positie te kiezen op de lijn: los-laten-uitnodigen-beheersen				3	2	1
De relatie als ingang voor beïnvloeding				3	1	2

► Tabel II · *Het gebruik van theoretische concepten door directe zorgverleners in het zorgprogramma volgens lijn- en staffunctionarissen (n=6)*

<i>In welke mate hebben zorgverleners zich de volgende karakteristieken eigengemaakt</i>	<i>Nie- mand</i>	<i>Wei- nigen</i>	<i>Som- migen</i>	<i>Velen</i>	<i>De meesten</i>	<i>Ieder- een</i>
De dialoog				4	2	
Het nakomen van afspraken				4	2	
Elkaar aanspreken op afspraken			5	1		
Alleen het nodige plannen			4	1	1	
Over je eigen schouder meekijken (rationaliteit)			3	2	1	
Geen recepten maar richtlijnen			2	3	1	
Structureren door positie te kiezen op de lijn: los-laten-uitnodigen-beheersen				3	3	
De relatie als ingang voor beïnvloeding			1		4	1

Bijlage 7.12 · Interviewrespons: zorgprogrammaconcepten in het denken en handelen van de medewerkers

Deel I · Uitleg van concepten

Interviewrespons met betrekking tot uitleg van structureren

Drie lijn- en staffunctionarissen kunnen uitleggen wat structureren inhoudt volgens het zorgprogramma. Twee kunnen dit niet, zij noemen niet de termen uitnodigen, loslaten en beheersen. Eén komt in de uitleg dichtbij het juiste antwoord, noemt ook de termen maar in een te breed verband.

Zes activiteitenbegeleiders kunnen niet uitleggen wat structureren betekent volgens het zorgprogramma, twee kunnen dit wel en één legt het structureren wel uit maar niet volgens het zorgprogramma.

Twee zorgcoördinatoren geven aan niet te kunnen uitleggen wat structureren volgens het zorgprogramma betekent, één kan dat wel. Zes zorgcoördinatoren leggen structureren uit maar de betekenis is niet volgens het zorgprogramma. Kernwoorden in deze uitleg: lijn aanbrengen, duidelijkheid, regels, overzichtelijk, continuïteit, uniformiteit.

Interviewrespons met betrekking tot uitleg van grondhouding

Vijf lijn- en staffunctionarissen kunnen uitleggen wat de grondhouding inhoudt volgens het zorgprogramma. Alle vijf noemen de vier r-en, waarvan twee functionarissen ook de juiste betekenis geven aan de r-en en drie één of twee r-en qua betekenis in belangrijke mate benaderen maar niet helemaal. Eén functionaris noemt niet de vier r-en maar gaat in op de functie van de grondhouding.

Eén activiteitenbegeleider (tevens teamleider) kan uitleggen waaruit de grondhouding bestaat volgens het zorgprogramma. Vijf activiteitenbegeleiders leggen uit wat een grondhouding is. Op de vraag aan deze activiteitenbegeleiders of ze weten wat de vier r-en zijn: hebben drie er wel van gehoord maar kunnen ze de r-en niet benoemen, één weet er twee te benoemen en één weet ze allemaal te benoemen maar niet met de correcte betekenis.

Twee activiteitenbegeleiders weten niet waaruit de grondhouding bestaat, waarvan één de r-en impliciet wel noemt.

Drie zorgcoördinatoren geven aan niet te kunnen uitleggen waaruit de grondhouding bestaat volgens het zorgprogramma, één kan dat wel en noemt de vier r-en met de juiste betekenis. Twee zorgcoördinatoren benaderen in hun uitleg de inhoud van de grondhouding door enkele r-en te noemen al dan niet met de juiste betekenis. Drie zorgcoördinatoren leggen uit waaruit de grondhouding bestaat en noemen daarbij niet de vier r-en maar wel andere concepten uit het zorgprogramma, zoals: loslaten, uitnodigen en beheersen, respect en een holistische mensvisie.

Deel II · Gebruik van concepten

Interviewrespons met betrekking tot het gebruik van structureren en grondhouding

Lijn- en staffunctionarissen oordelen overwegend positief over de vertaling van structurering en grondhouding volgens het zorgprogramma naar de zorgplannen. In het begin soms een kunstje. Als de woorden er maar in stonden was het goed. Hele zinsneden werden gekopieerd van elkaar. Nu meer toegesneden op het individu, dus minder een spel met

woorden en men realiseert zich meer wat de inhoud van het kader is. Soms heel expliciet benoemd met concrete hantering van termen, maar vaker impliciet. Dan lees je de visie, de kapstok wel maar niet de termen. Nog geen zorgplan tegengekomen waarin niet één van de aspecten zowel expliciet als impliciet is beschreven. Het heeft de pretentie dat het redelijk sterk is afgeleid van het zorgprogramma. De functionaris heeft wel eens zorgplannen geaccepteerd die net behoren tot de grijze middelmaat. Maar over het algemeen redelijke vertaling, zij het met toevoeging van bijvoorbeeld de elementen van de relatie (zoals de dialoog). Die wordt steeds helderder, meer een geheel en houvast. Niet allerlei losse ideeën over interacties maar meer in het kader van hoe een mens is. Soms te beknopt en bondig omschreven zoals: “een gedoseerde wisselwerking tussen beheersen en uitnodigen”. Het moet zorgverleners eigen zijn en kunnen sommige concepten nadrukkelijker worden beschreven. Er wordt wel mee gewerkt maar het kan beter.

Alle lijn- en staffunctionarissen nemen bij de zorgverleners een verandering in de omgang waar, die in relatie staat tot de grondhouding. Zij signaleren dat:

- de dialoog door de zorgverleners in praktijk wordt gebracht en omgang minder plaatsvindt op basis van regels en afspraken;
  - bewoners meer verantwoordelijkheden worden gegeven;
  - zorgverleners zich meer bewust zijn van de omgang (Gedrag is steeds minder vanzelfsprekend. Wat betekent dit gedrag voor mij, wat moet ik nu doen);
  - men vroeger meer was gericht op: de onmogelijkheden en beperkingen, verwijten naar het management, het probleemgedrag van de bewoners. Nu is er een omslag gericht op het benutten van de mogelijkheden van de bewoner, op ontplooiing;
  - men zorgvuldig is in woordkeus en de mate van verbaliteit. Bij mensen met autisme praat men minder, zorgt men voor nabijheid en het gebruik van steekwoorden;
  - de eerder wat kinderachtige soms tuttige benadering uit het verleden er niet meer is;
  - in vergelijking met vroeger men meer uitnodigend is, minder ruimte ontnemend, blokkerend en beheersend. Nu: meer samendoen, overleggen, een anti-hospitalisatie beweging;
  - de bewoner zelf invloed uitoefent en de zorgverleners een klimaat creëren waarin dat mogelijk is;
  - de relatie, in de gegeven context, steeds meer op basis van gelijkwaardigheid vorm krijgt. Men is veel minder reactief, in de trend van we laten ons niet beïnvloeden door het probleemgedrag we accepteren hem toch wel hoewel hij niet zo is als we graag zouden willen;
  - bewoners verantwoordelijk worden gesteld voor de gevolgen van eigen gedrag;
  - de zorgverleners meer op zoek zijn naar de eigen mening en keuzes van de bewoner;
  - het leefklimaat wordt ontdaan van vervreemdende elementen;
  - in de wijze waarop de zorgverleners zich in overleg gedragen en aan het zorgprogramma refereren;
  - er steeds meer aandacht is voor de mens en minder voor de stoornis. Het accent ligt meer op het positieve in plaats van het onhaalbare of negatieve. De nadruk wordt minder op de problematiek gelegd en meer op het perspectief van de bewoner of een groep.
- Vijf van de tien zorgcoördinatoren ervaren dat de relatie en de omgang, volgens het zorgprogramma, in de dagelijkse zorgverlening centraal staan en geven daarbij aan dat:
- de zorgverleners met bewoners omgaan vanuit de beschreven grondhouding. De richtlijnen die daarvoor in het zorgplan zijn beschreven, worden besproken, concreet ingevuld en uitgevoerd;
  - wat in het zorgplan staat over de relatie op den duur zichtbaar is in de praktijk. Het is

- merkbaar aan de bewoner zelf: hoe die functioneert, door het leven gaat. Als je de relatie goed uitvoert reageert die bewoner daar ook prettig op; dat is voor hem ook prettiger. Het is prettig voor de bewoner om te ervaren dat iemand begrijpelijk met hem omgaat;
- het te merken is aan de manier waarop er over gepraat wordt. Het bijstellen van de omgang, het ter sprake laten komen in IZO's en ander overleg;
  - het heel duidelijk herkenbaar is in zorgplan en actieplannen. Het zorgplan is dan ook een bewonervriendelijk zorgplan. De bewoner wordt meer gerespecteerd, het vorige zorgplan was te technisch.
- Eén zorgcoördinator kan de betekenis van de relatie/omgang niet beoordelen en twee ervaren wel het belang van de relatie maar geven aan te betwijfelen of dat vanuit het zorgprogramma komt.

Bijlage 7.13 · Het functioneren van zorgcoördinatoren/activiteitenbegeleiders

NB: Er zijn negen zorgcoördinatoren geïnterviewd voor tien bewoners (Voor twee bewoners was er dezelfde zorgcoördinator). Waar relevant, wordt uitgegaan van tien zorgcoördinatoren voor tien bewoners. Er zijn acht activiteitenbegeleiders geïnterviewd voor negen bewoners. Waar relevant, wordt uitgegaan van negen activiteitenbegeleiders.

<i>Respons zorgcoördinatoren</i>	+	-	+/-	<i>n.v.t.</i>
Ervaren ondersteuning in het algemeen	9			1
Het zorgcoördinatorschap naar behoren kunnen uitvoeren	5	4		
Ervaren ondersteuning van de overlegstructuur	8		1	
Oordeel over kzo'n waar men als zorgcoördinator aan deelnam	9			
Oordeel over zo'n waar men als zorgcoördinator aan deelnam	3	5		1
Oordeel over izo'n waar men als zorgcoördinator aan deelnam	4	4		1
Tevredenheid contact met ouders/familie van de bewoner	9		1	
Tevredenheid contact met activiteitenbegeleider	8		1	
Ervaren ondersteuning van het unithoofd	4	2	4	
Ervaren ondersteuning van de orthopedagoog	9			
Het nut en het gebruik van het zorgplan	9			
Duidelijkheid in het opstellen van het zorgplan	8			1
Het gebruik van het groepszorgplan		7	1	1
Tevredenheid over het zorgcoördinatorschap	9			
Oordeel over het zorgprogramma	8	1		
<i>Respons lijn- en staffunctionarissen over functioneren zorgcoördinatoren: unithoofden en orthopedagoog</i>				
Oordeel functioneren zorgcoördinator in kzo'n	4			
Oordeel functioneren zorgcoördinator in zo'n	4			
Mogelijkheid om functie naar behoren uit te voeren		3	1	
Oordeel over het functioneren in het algemeen	4			
<i>Respons activiteitenbegeleiders</i>				
De functie naar behoren kunnen uitvoeren	1	7		
Ervaren ondersteuning voor zorginhoudelijke problematiek	4	4		
Uitgenodigd voor zo of kzo binnen wonen	8			
Oordeel over eigen inbreng in zo of kzo	7	1		1
Contact met zorgcoördinator	8			
Het nut en het gebruik van het activiteitenplan	8			
Duidelijkheid in het opstellen van het activiteitenplan	4	4		
De relatie tussen activiteitenplan en zorgplan	5		3	
Geïnformeerd zijn over het zorgprogramma	2	4	2	

Bijlage 7.14 · Het functioneren van de lijn- en staffunctionarissen

<i>Respons lijn- en staffunctionarissen (n=6)</i>	+	-	+/-
Oordeel over het verloop van kZO'n*	4		
Oordeel over het verloop van ZO'n*	1		3
Positie zorg- en actieplannen in het ZO*	4		
Positie groepszorgplan en actieplannen in het ZO*		4	
Vorbereiding van alle deelnemers op een ZO*		4	
Positie/rol ouders/familie in een ZO*	4		
Positie/rol activiteitenbegeleiders in (κ)ZO*	4		
Oordeel over het verloop IZO'n*		4	
De instrumentatie van zorgverleners in het IZO*		4	
Oordeel over het verloop van AZO	3	3	
Realisering doelstelling AZO (bewaken/bijsturen zorgprogramma)	1	5	
Oordeel totale overlegstructuur	6		
Realisering doelstelling overlegstructuur (ondersteunen zorgverleners)	4		2
Oordeel zorgprogramma in het algemeen	6		
Oordeel volledigheid van het zorgprogramma	6		
Oordeel zorgplan**	5		
Oordeel toerusting zorgverleners in relatie tot zorgplan**			5
Oordeel kunde zorgverleners om grondhouding uit te voeren**	2	2	1
Effectiviteit van zorgplannen**	5		
Meerwaarde groepszorgplan*	3		1
Effectiviteit van groepszorgplan*	4		
Oordeel relatie zorgplan groepszorgplan*	1	2	1
Oordeel realisering individuele doelen op groepsniveau*	3		1
Tevredenheid eigen functioneren	4	1	1
Ervaren aansturing van leidinggevende	2	4	
Sturen/bewaken/evalueren bijstellen zorgprogramma		4	2

NB: Omdat niet elke functionaris elk onderwerp kon beoordelen betekent een * exclusief de stafverpleegkundige en het afdelingshoofd en ** exclusief het afdelingshoofd.

Bijlage 7.15 · Checklist en analyse zorgplannen

Checklist zorgplannen

- 1 Zijn alle algemene gegevens in het zorgplan ingevuld?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 2 Is het zorgplan geschreven volgens de richtlijnen van het zorgprogramma?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 3 Zijn, indien van toepassing, middelen en maatregelen in het perspectief beschreven?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 4 Is, indien van toepassing, probleemgedrag in het beeld beschreven?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 5 Is, indien van toepassing, probleemgedrag in het perspectief beschreven?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 6 Op welke wijze worden, indien van toepassing, de vrijheidsbepenkende en beschermende middelen en maatregelen beschreven?
  - 2 volledig omschreven;
  - 1 gedeeltelijk omschreven;
  - 0 niet omschreven.
- 7 Zijn één of meer van de volgende begrippen loslaten, uitnodigen, beheersen, ruimte, rationaliteit, realiteit en respect beschreven in de grondhouding?
  - 2 expliciet beschreven;
  - 1 impliciet beschreven;
  - 0 niet beschreven.
- 8 Is de prioritering en de onderlinge afhankelijkheid tussen de doelen aangegeven?
  - 2 volledig;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 niet.
- 9 Is de wijze waarop verwanten betrokken willen zijn bij de zorgverlening beschreven onder specifieke aandachtspunten?
  - 2 ja;
  - 0 nee.

- 10 Bevatten de aanzet(ten) tot actieplan(nen) de vereiste informatie (indien niet is aangegeven dat er geen actieplannen worden geformuleerd)? Scoor een:
- 2 indien voor alle actieplannen de vereiste informatie is beschreven;
  - 1 indien voor alle actieplannen niet alle vereiste informatie is beschreven;
  - 0 indien voor alle actieplannen de vereiste informatie onvoldoende is beschreven.
- 11 Wordt, indien de persoon werk/dagbesteding heeft, het activiteitenplan in het zorgplan genoemd?
- 2 indien dit genoemd wordt;
  - 0 indien dit niet genoemd wordt.
- 12 Zijn er uitgewerkte actieplannen?
- 2 ja, alle genoemde of die waaraan prioriteit is gegeven;
  - 1 ja, niet alle;
  - 0 nee.
- 13 Wordt, indien van toepassing, per uitgewerkt actieplan alle vereiste onderdelen beschreven?
- 2 indien alle onderdelen zijn beschreven;
  - 1 indien twee van de zeven onderdelen niet zijn beschreven;
  - 0 indien minder meer dan twee onderdelen niet zijn beschreven.

► **Tabel 1 • Overzicht van scores van tien zorgplannen**

Num- mer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
22	2	1	2	0	2	1	2	0	0	0	2	0	nvt
23	2	2	0	2	0	1	2	0	0	1	2	0	nvt
26	2	2	0	2	2	1	2	0	2	1	0	1*	1
30	2	2	0	2	2	1	2	0	2	0	2	2	3x2
32	2	1	0	2	0	1	1	0	2	0	2	1*	1
33	1	2	2	2	2	1	2	0	0	1	2	1	2
34	2	2	2	2	2	1	2	0	0	0	nvt	2	5x2
45	2	2	2	2	0	2	0	0	2	1	2	1	2x1
46	2	2	0	2	0	2	0	0	2	2	2	1	2x2
47	2	2	0	2	2	1	0	0	2	2	2	1	nvt

* wel een uitgewerkt actieplan maar geen relatie met doelen of aanzet tot actieplannen in het zorgplan.

► Tabel II · *Hoofddoelen, score en oordeel per zorgplan (tien casus)*

<i>Casus- nummer</i>	<i>Hoofddoelen</i>	<i>Cate- gorie</i>	<i>Score</i>	<i>Oordeel</i>
22	1 Werken vanuit de grondhouding	6	12/24:	Onvoldoende
	2 Voorbereiden op verhuizing	6	.50	
	3 Verminderen van angst	6		
	4 Bewust maken van mogelijkheden	6		
23	1 Bevorderen van zelfredzaamheid	2	12/24:	Onvoldoende
	2 Verbeteren van communicatie	1	.50	
	3 Contacten met netwerk verbeteren	6		
	4 Zoeken naar nieuwe woonmogelijkheid	6		
26	1 Verbeteren van communicatie	1	16/26:	Voldoende
	2 Verminderen automutilatie	3	.62	
	3 Bevorderen zelfzorg en ADL	2		
	4 Zinnvolle gevarieerde vrijetijdsbesteding	5		
30	1 Goed gevuld dagprogramma	5	23/30:	Goed
	2 Verricht zelfzorgactiviteiten	2	.77	
	3 Verminderen automutilatie	3		
	4 Versnelt niet het dagprogramma	6		
	5 Medicatie op aanvaardbaar niveau	4		
32	1 Verbeteren communicatie	1	13/26:	Onvoldoende
	2 Zinnvolle dagbesteding	5	.50	
	3 Afname spanning en probleemgedrag	3		
	4 Geen psychofarmaca	4		
33	1 Ontwikkelen van specifieke communicatie	1	18/26:	Voldoende
	2 Zinnvolle daginvulling	5	.64	
	3 Dwanghandelingen inpassen in dagprogramma	3		
	4 Inrichten van woning en leren hiermee om te gaan	6		
	5 Specifieke obsessie aan tijd en plaats binden	3		
34	1 Voldoende lichamelijk uithoudingsvermogen	6	25/32:	Goed
	2 Overdag zindelijk	6	.78	
	3 Zo lang mogelijk zonder fixatie	4		
	4 Part-time dagbesteding	5		
	5 Uitnodigen tot verbale communicatie	1		
	6 Zo zelfstandig mogelijk uitvoeren zelfzorg	2		

>

► **Vervolg tabel II**

<i>Casus- nummer</i>	<i>Hoofddoelen</i>	<i>Cate- gorie</i>	<i>Score</i>	<i>Oordeel</i>
45	1 Verbeteren van zelfzorg	2	18/28: .64	Voldoende
	2 Verbeteren van communicatie	1		
	3 Verbeteren van taakgerichtheid/concentratie	6		
46	1 Verbeteren communicatie	1	19/28: .68	Voldoende
	2 Full-time dagbesteding	5		
	3 Eigen verantwoordelijkheid voor dagelijks leven	2		
	4 Lichamelijk welzijn	6		
	5 Minder storend gedrag	3		
47	1 Heeft en gebruikt eigen zit/slaapkamer	6	13/24: .54	Onvoldoende
	2 Uitbreiden zelfredzaamheid en ADL	2		
	3 Zinvolle gevarieerde vrijetijdsbesteding	5		
	4 Vermindering probleemgedrag	3		
	5 Minimaal gebruik psychofarmaca	4		

Categorieën hoofddoelen en frequentie

1	communicatie	7
2	zelfredzaamheid	7
3	vermindering probleemgedrag	7
4	vermindering middelen en maatregelen en psychofarmaca	4
5	zinvolle dag- en vrijetijdsbesteding	7
6	rest	13

Normering oordeel (maximale score : behaalde score)

minder dan .60:	onvoldoende
.60 - .70:	voldoende
.70 en meer:	goed

Bijlage 7.16 · Checklist en analyse groepszorgplannen

Checklist groepszorgplannen

- 1 Is er een inleiding waarin staat voor wie het groepszorgplan is geschreven en met welk doel?
  - 2 ja, inclusief doel en doelgroep;
  - 1 ja, exclusief doel en doelgroep;
  - 0 nee.
- 2 Is de informatie over de woongroep (I) beschreven?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 3 Is de informatie over het groepsprogramma (II) beschreven?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 4 Is de informatie over de zorgverleners (III) beschreven?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 5 Is de informatie over diensten, planning en organisatie (IV) beschreven?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 6 Is het groepsbeeld (V) beschreven?
  - 2 ja;
  - 0 nee.
- 7 Maakt het probleemgedrag in algemene zin onderdeel uit van het groepsbeeld?
  - 2 ja;
  - 0 nee.
- 8 Is het perspectief (VI) beschreven?
  - 2 ja;
  - 0 nee.
- 9 Is de groepszorgvraag (VII) beschreven?
  - 2 ja;
  - 0 nee.
- 10 Is de grondhouding (VIII) beschreven?
  - 2 ja;
  - 0 nee.
- 11 Maken de omgangskoncepten (strevingen in de relatie, structurering en de vier r-en) deel uit van de grondhouding?
  - 2 expliciet;
  - 1 impliciet;
  - 0 nee.

- 12 Zijn de doelen (IX) beschreven?
 2 ja;
 0 nee.
- 13 Zijn de vrijheidsbeperkende middelen en maatregelen (x) beschreven?
 2 ja (middelen en maatregelen en huisregels);
 1 gedeeltelijk;
 0 niet.
- 14 Zijn alle actieplannen (XI) beschreven en toegelicht?
 2 ja, beschreven en toegelicht;
 1 alleen beschreven;
 0 nee.
- 15 Is beschreven wat wenselijk en wat werkelijk is (XI1)?
 2 ja;
 0 nee.

► **Tabel 1 · Overzicht van de scores over zeven groepzorgplannen**

Num- mer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	score	Y
G1	1	1	2	2	1	2	2	2	0	2	2	2	0	0	0	.63	V
G2	1	1	0	1	1	2	2	2	0	2	1	2	0	2	0	.57	O
G3	0	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	0	0	.67	V
G4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2*	2	.97	G
G5	1	1	2	2	0	2	0	2	0	0	0	2	0	0	0	.40	O
G6	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	.97	G
G7	2	2	0	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	.87	G

Y Normering oordeel (maximale score/ behaalde score):

O: minder dan .60: onvoldoende

V: .60 - .70: voldoende

G: .70 en meer: goed

* bij dit groepzorgplan ook enigszins uitgewerkte actieplannen

De groepzorgplannen G1, G2 en G3 zijn van unithoofd één, het groepzorgplan G4 is van unithoofd twee en de groepzorgplannen G5, G6 en G7 zijn van unithoofd drie.

Bijlage 7.17 · Checklist en analyse activiteitenplannen

Checklist activiteitenplannen

- 1 Zijn alle algemene gegevens in het activiteitenplan ingevuld?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 2 Is het activiteitenplan geschreven volgens de richtlijnen van het zorgprogramma?
  - 2 ja;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 onvoldoende.
- 3 Zijn, indien van toepassing, middelen en maatregelen in het perspectief beschreven?
  - 2 ja;
  - 0 nee.
- 4 Is, indien van toepassing, probleemgedrag in het beeld beschreven?
  - 2 ja;
  - 0 onvoldoende.
- 5 Is, indien van toepassing, probleemgedrag in het perspectief beschreven?
  - 2 ja;
  - 0 onvoldoende.
- 6 Op welke wijze worden, indien van toepassing, de vrijheidsbeperkende en beschermende middelen en maatregelen beschreven?
  - 2 volledig omschreven;
  - 1 gedeeltelijk omschreven;
  - 0 niet omschreven.
- 7 Zijn één of meer van de volgende begrippen loslaten, uitnodigen, beheersen, ruimte, rationaliteit, realiteit en respect beschreven in de grondhouding?
  - 2 expliciet beschreven;
  - 1 impliciet beschreven;
  - 0 niet beschreven.
- 8 Is de prioritering en de onderlinge afhankelijkheid tussen de doelen aangegeven?
  - 2 volledig;
  - 1 gedeeltelijk;
  - 0 niet.
- 9 Bevatten de aanzet(ten) tot actieplan(nen) de vereiste informatie?
  - 2 indien voor alle actieplannen de vereiste informatie is beschreven;
  - 1 indien voor alle actieplannen niet alle vereiste informatie is beschreven;
  - 0 indien voor alle actieplannen de vereiste informatie onvoldoende is beschreven.
- 10 Wordt, indien van toepassing, per uitgewerkt actieplan alle vereiste onderdelen beschreven?
  - 2 indien alle onderdelen zijn beschreven;
  - 1 indien twee van de zeven onderdelen niet zijn beschreven;
  - 0 indien minder meer dan twee onderdelen niet zijn beschreven.

► **Tabel 1 · Overzicht scores en oordeel over acht activiteitenplannen**

Num- mer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	score	Oordeel
22	1	2	nvt	2	2	nvt	2	0	1	nvt	14/10: .71	Goed
23	1	2	nvt	2	2	nvt	1	0	1	nvt	14/9: .64	Voldoende
26	1	2	0	2	0	1	1	0	1	nvt	18/8: .44	Onvoldoende
30	2	2	nvt	2	2	nvt	2	0	1	nvt	14/11: .79	Goed
32	1	2	nvt	2	2	nvt	0	0	1	nvt	14/8: .57	Onvoldoende
33	1	2	0	2	2	1	2	0	1	nvt	18/11: .61	Voldoende
45	2	2	nvt	2	2	nvt	2	0	1	nvt	14/11: .79	Goed
47	2	2	nvt	2	2	nvt	1	0	1	nvt	14/12: .86	Goed
46	Activiteitenplan niet ontvangen											

Normering oordeel (maximale score : behaalde score)

minder dan .60: onvoldoende

.60 - .70: voldoende

.70 en meer: goed

Bijlage 7.18 · Focuslijst

Legenda

De respondenten hebben afhankelijk van het item de volgende scoremogelijkheden:

	Hoeveel mensen:	Hoe vaak:	Hoe kenmerkend is:
0 =	niemand	/nooit	/helemaal niet
1 =	weinigen	/zelden	/niet
2 =	sommigen	/soms	/weinig
3 =	velen	/vaak	/enigszins
4 =	de meesten	/meestal	/wel
5 =	iedereen	/altijd	/zeer

Een score van 3 of hoger is een gewenste score. In de tabellen zijn de gemiddelde itemscores lager dan 3 vet weergegeven.

<i>Ondersteunende items</i>	<i>Score/aantal scores</i>	<i>Gemiddelde Score</i>
Hoe kenmerkend is bekommernis om collega's?	100/23	4.3
Hoe kenmerkend is onderling vertrouwen?	98/23	4.3
Hoe kenmerkend is aangename sfeer?	98/23	4.3
Hoeveel mensen worden onpersoonlijk behandeld? (0.7 <i>gespiegeld</i>)	95/22	4.3
Hoe kenmerkend is zich thuis voelen?	96/23	4.2
Hoe kenmerkend is elkaar steunen bij problemen buiten het werk?	95/23	4.1
Hoe kenmerkend is elkaar steunen bij het oplossen van werkproblemen?	92/23	4.0
Hoe kenmerkend is elkaar begrijpen?	93/23	4.0
Hoe vaak laat de stijl van leidinggeven van het unithoofd vrijheid in het werk toe?	89/23	3.9
Hoe kenmerkend is overeenstemming tussen personen?	86/23	3.7
Hoe vaak laat de stijl van leidinggeven/begeleiden van de orthopedagoog vrijheid in het werk toe?	81/23	3.6
Hoeveel mensen worden met persoonlijke problemen geholpen?	75/22	3.4
Hoeveel mensen die vooruit willen komen, worden door de leidinggevenden gesteund?	62/22	2.8
Hoe vaak wordt aan onderlinge conflicten iets gedaan?	52/23	2.3
Hoe vaak wordt opbouwende kritiek beloond?	50/23	2.2
Hoe vaak tonen de leidinggevenden belangstelling voor de persoonlijke problemen van de werknemers?	45/21	2.1
Hoe vaak wordt het komen met nieuwe ideeën over de organisatie van het werk aangemoedigd?	41/22	1.9
Gemiddelde score over 17 ondersteunende items		3.5

>

<i>Regelgeoriënteerde items</i>	<i>Score/aantal scores</i>	<i>Gemiddelde Score</i>
Hoe vaak volgt de orthopedagoog de regels zelf op?	78/22	3.5
Hoe kenmerkend is vasthouden aan maatstaven?	81/23	3.5
Hoe kenmerkend is instemmen met regels?	79/23	3.4
Hoe kenmerkend is instemmen met standaardprocedures?	76/23	3.3
Hoe kenmerkend is vastgelegde procedures?	76/23	3.3
Hoe kenmerkend is eenheid van gezag?	69/23	3.0
Hoe kenmerkend is formalisatie?	67/22	3.0
Hoe kenmerkend is geregeld door procedures?	65/22	3.0
Hoe kenmerkend is aandacht voor gezag?	64/23	2.8
Hoe vaak zijn instructies schriftelijk vastgelegd?	59/22	2.7
Hoe vaak wordt het werk volgens vaste procedures verricht?	60/22	2.7
Hoe vaak volgt het unithoofd de regels zelf op?	57/22	2.6
Hoe vaak leggen staffunctionarissen de nadruk op stabiliteit in onze werkzaamheden?	55/23	2.4
Hoe vaak leggen lijnfunctionarissen de nadruk op stabiliteit in onze werkzaamheden?	49/23	2.1
Gemiddelde score over veertien regelgeoriënteerde items		3.0
<i>Doelgeoriënteerde items</i>	<i>Score/aantal scores</i>	<i>Gemiddelde Score</i>
Hoe kenmerkend is verantwoordelijk voor de eigen prestatie	96/23	4.2
Hoe kenmerkend is duidelijke doelen	93/23	4.0
Hoe kenmerkend is duidelijke taak	87/23	3.8
Hoe kenmerkend is taakgeoriënteerd	83/23	3.6
Hoe kenmerkend is efficiëntie	74/22	3.4
Hoe kenmerkend is hoog presteren	76/23	3.3
Hoe kenmerkend is prestatiemeting	58/22	2.6
Hoe vaak bepaalt de orthopedagoog nauwkeurig welke doelen moeten worden bereikt?	57/23	2.5
Hoe vaak wordt de beoordeling direct gekoppeld aan het bereiken van de doelen?	48/22	2.2
Hoe vaak moeten werknemers volgens specifieke maatstaven presteren?	47/23	2.0
Hoe vaak bepaalt het unithoofd nauwkeurig welke doelen moeten worden bereikt?	42/23	1.8
Hoe vaak worden in deze organisatie prestaties gemeten?	37/23	1.6
Hoe vaak is het duidelijk hoe prestaties zullen worden beoordeeld?	36/22	1.6
Hoe vaak wordt de concurrentie met andere organisaties/instellingen gemeten?	30/23	1.3
Hoe vaak zijn er harde criteria op basis waarvan werkprestatie wordt Gemeten?	17/21	0.8
Gemiddelde score over vijftien doelgeoriënteerde items		2.6

Bijlage 7.19 · Registratie overleggen

► **Tabel 1 · Scores van de items voor het Zorg Overleg**

<i>Aantal onderwerpen en betrokken unithoofd</i>	<i>F1</i>	<i>F2</i>	<i>F3</i>	<i>F4</i>	<i>F5</i>	<i>F6</i>	<i>F7</i>	<i>F8</i>	<i>Gemiddeld</i>
24 unithoofd 1	.67	.77	.25	.50	.67	.98	.44	.42	.59
04 unithoofd 2	.63	.50	.63	.63	1.00	1.00	1.00	.63	.75
44 unithoofd 3	.89	.80	.39	.67	.81	.90	.35	.36	.65
Gemiddelden	.73	.69	.42	.60	.83	.96	.60	.57	.66

Uitleg van de observaties items F1 tot en met F8 (1.00 is de optimale score)

- F1* Is de bespreking van het agendapunt duidelijk en overzichtelijk?
- F2* Wordt het agendapunt afgerond?
- F3* Wordt er bij de bespreking van het agendapunt gerefereerd aan (een) vorig(e) zo('n), notulen, andere overlegvormen?
- F4* Zijn de afspraken die in het zo zijn gemaakt compleet?
- F5* Doet de zorgcoördinator (of vervangend zorgcoördinator) van de bewoner waarover het agendapunt gaat actief mee aan het overleg?
- F6* Doen alle deelnemers mee bij het agendapunt of is het een twee- of driegesprek?
- F7* Is er in de bespreking van het agendapunt een relatie met het zorgplan en/of het activiteitenplan en/of uitgewerkte actieplannen en/of het groepszorgplan waar te nemen?
- F8* Komt de relatie (omgang, interactie, grondhouding) tussen bewoner en zorgverlener bij de bespreking van het agendapunt aan de orde?

Vet is onvoldoende item.

► **Tabel II · Gemiddelde score van de indruk van het Kort Zorg Overleg en de zorginhoud per onderwerp (52 van de 61 onderwerpen waarbij een unithoofd aanwezig was) per unithoofd.**

Aantal onderwerpen en betrokken unithoofd	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	Gemiddeld
13 unithoofd 1	.65	.69	.35	.35	.96	.92	.42	.27	.58
13 unithoofd 2	.88	.65	.50	.88	1.00	.85	.62	.65	.75
26 unithoofd 3	.73	.67	.50	.81	1.00	.46	.67	.27	.64
Gemiddelden	.75	.67	.45	.68	.99	.74	.57	.40	.66

Uitleg van de observaties items F1 tot en met F8 (1.00 is de optimale score)

- F1 Is de bespreking van het agendapunt duidelijk en overzichtelijk?
- F2 Wordt het agendapunt afgerond?
- F3 Wordt er bij de bespreking van het agendapunt gerefereerd aan (een) vorig(e) KZO('n), notulen, andere overlegvormen?
- F4 Zijn de afspraken die in het KZO zijn gemaakt compleet?
- F5 Doet de zorgcoördinator (of vervangend zorgcoördinator) actief mee aan het overleg?
- F6 Doen alle deelnemers mee aan het onderwerp of is het een twee- of driegesprek?
- F7 Is er in de bespreking van het agendapunt een relatie met het zorgplan en/of het activiteitenplan en/of uitgewerkte actieplannen en/of het groepszorgplan waar te nemen?
- F8 Komt de relatie (omgang, interactie, grondhouding) tussen bewoner en zorgverlener bij de bespreking van het agendapunt aan de orde?

Vet is onvoldoende item.

Bijlage 7.20 · Oordeel van ouders/familie over betrokkenheid zorgverlening

<i>Casus nummer</i>	<i>Item 1</i>	<i>Item 2</i>	<i>Item 3</i>	<i>Item 4</i>	<i>Item 5</i>	<i>Item 6</i>	<i>Item 7</i>	<i>Item 8</i>	<i>Item 9</i>	<i>Item 10</i>	<i>Som</i>	<i>Oordeel</i>
02	J	N	N	?	1	1	1	1	1	1	7	I
06	N	N	N	N	0	1	0	1	0	0	2	II
08	N	N	N	N	1	-1	0	0	-1	0	-1	III
09	J	N	N	N	+	Go	+	Go	+	+	+	-
11	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	6	I
12	N	N	N	N	1	1	1	1	1	1	6	I
15	N	N	N	N	-1	-1	0	-1	0	0	-3	III#
16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	J	N	N	J	0	0	0	1	0	1	4	I
19*	J	N	N	N	0	0	0	Go	0	0	1	II
22	N	N	N	N	1	1	Go	1	0	0	3	II
23*	N	N	N	N	0	0	Go	0	0	0	0	II
24*	J	N	N	J	0	0	1	0	0	0	3	II
26	J	N	N	N	0	1	Go	Go	0	0	2	II
27	J	J	J	J	0	1	1	0	0	0	6	I
30	J	N	N	N	1	1	1	1	0	1	6	I
31	J	J	J	?	0	1	1	1	0	1	7	I
32	J	J	J	N	1	1	1	-	-	-	4	I
33	J	N	N	N	0	1	0	1	0	1	4	I
34	N	N	N	N	?	?	?	-	-	-	-	-
36	J	N	J	J	1	1	Go	0	0	1	5	I
45*	J	J	N	J	1	0	1	0	0	0	4	I
46	-	J	-	J	1	1	1	1	1	1	8	I

Legenda, zie volgende pagina

Legenda

- Item 1* Heeft u een zorgplan in huis?
Item 2 Heeft u één of meer uitgewerkte actieplannen in huis?
Item 3 Heeft u een groepszorgplan in huis?
Item 4 Heeft u een activiteitenplan betreffende dagbesteding in huis?
Item 5 De wijze waarop ik betrokken wordt bij de zorg van mijn zoon/dochter/familieelid is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
Item 6 De zorgcoördinatie voor mijn zoon/dochter/familieelid is in vergelijking met januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
Item 7 Mijn begrip van het zorgplan van mijn zoon/dochter/familieelid is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
Item 8 De gang van zaken rond besprekingen en overleg in het paviljoen over de zorg voor mijn zoon/dochter/familieelid is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
Item 9 De bereikbaarheid van zorgverleners wanneer ik mijn mening aan hen kenbaar wil maken is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).
Item 10 De wijze waarop er naar mij wordt geluisterd als ik mijn mening kenbaar heb gemaakt is in vergelijking met 1 januari 1993 verbeterd (1), gelijk gebleven (0), of verslechterd (-1).

+ respondent kon niet de vergelijking maken, maar gaf wel aan tevreden te zijn over de items in de actuele situatie.

- door de respondent niet ingevuld.

Go volgens de respondent geen oordeel mogelijk.

? de respons van de respondent.

* Casusnummer 19: oordeel in vergelijking tot juni 1995. Casusnummer 23: oordeel in vergelijking tot januari 1995. Casusnummer 24: oordeel in vergelijking tot januari 1996. Casusnummer 45: oordeel in vergelijking tot september 1995.

hier, aldus de respondent, een vertekend beeld vanwege een eerder zeer intense betrokkenheid die in 1997 weer genormaliseerd was.

Oordeel: I verbeterd bij een som van 4 of meer;

II gelijk bij een som van 0, 1, 2 of 3;

III verslechterd bij een som van -1 of minder.